ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ DERGİSİ

ÇUKUROVA UNIVERSITY FACULTY OF EDUCATION JOURNAL

BAHAR 2022 SPRING 2022 **ISSN: 1302-9967** E-ISSN: 2149 116X **VOL: 51** NO:1

'22

ISSN 1302-9967

E-ISSN 2149-116X

Çukurova Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Dergisi

Cukurova University
Faculty of Education Journal

CİLT/VOLUME: 51 **SAYI/ISSUE: 1**

Nisan / April – 2022
ADANA

Cukurova University Faculty of Education Journal
Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi

Owner/Sahibi
Fulya CENKSEVEN ÖNDER, Prof. Dr. (Dean)
Çukurova University, Faculty of Education
01133 Adana/TURKEY
e-mail: ef@cu.edu.tr

Associate Editor / Yardımcı Editör
Sinan SCHREGLMANN, Assist. Prof. Dr.
Hatay Mustafa Kemal University,
Department of Curriculum & Instruction
e-mail: sinansch@gmail.com

Editor / Editör
Memet KARAKUŞ, Assoc. Prof. Dr
Çukurova University, Faculty of Education, Department of Curriculum & Instruction
e-mail: memkar@cu.edu.tr

Editor / Editör
Neşe CABAROĞLU, Prof. Dr.
Çukurova University, Faculty of Education, Department of ELT
e-mail: ncabar@cu.edu.tr

Yabancı Dil Editörü / Language Editor
Ece YOLCU, Res. Assist.
Çukurova University, Faculty of Education, Department of Curriculum & Instruction
e-mail: ece_duser@hotmail.com

Editör / Editor
M. Emre SEZGİN, Assist. Prof. Dr.
Çukurova University, Faculty of Education, Department of Computer Education and Instructional Technology
e-mail: esezgin@cu.edu.tr

Editor / Editör
Ebru DERETARLA GÜL, Assoc. Prof. Dr
Çukurova University, Faculty of Education, Early Childhood Education
e-mail: ebrudere@cu.edu.tr

Editor / Editör
Ayten Pınar BAL, Assoc. Prof. Dr
Çukurova University, Faculty of Education, Department of Mathematics Education
e-mail: apinarbal@gmail.com

Dil Editörü / Language Editor
Ahmet TOGAY, Res. Assist.
Çukurova University, Faculty of Education,
Department of Psychological Counseling & Guidance
e-mail: togaypdr09@gmail.com

Baş Editör / Editor-in-Chief
Meral ATICI, Prof. Dr.
Çukurova University, Faculty of Education,
Department of Psychological Counseling & Guidance
e-mail: matici@cu.edu.tr

Associate Editor / Yardımcı Editör
Buket TURHAN TÜRKKAN, Res. Assist. Dr.
Çukurova University, Faculty of Education, Department of Educational Sciences
e-mail: bturhan@cu.edu.tr

Editör / Editor
Perihan DİNÇ ARTUT, Prof. Dr.
Çukurova University, Faculty of Education, Department of Mathematics Education
e-mail: partut@cu.edu.tr

Editör / Editor
Nimet KESER, Prof. Dr.
Çukurova University, Faculty of Education, Department of Fine Art Education
e-mail: nimetkeser@gmail.com

Editör / Editor
Özgecan TAŞTAN KIRIK, Assoc. Prof. Dr.
Çukurova University, Faculty of Education, Department of Science Education
e-mail: ozge.deniz@gmail.com

Editör / Editor
Ayten İFLAZOĞLU SABAN, Prof. Dr.
Çukurova University, Faculty of Education, Department of Classroom Teaching
e-mail: iayten@cu.edu.tr

Editor / Editör
Neval AKÇA BERK, Assoc. Prof. Dr
Çukurova University, Faculty of Education, Social Studies Education
e-mail: nakca@cu.edu.tr

Editor / Editör
Betül BALKAR, Assoc. Prof. Dr
Çukurova University, Faculty of Education, Department of Educational Administration
e-mail: bbalkar@cu.edu.tr

Dil Editörü / Language Editor
Bilge DESTEGÜLOĞLU, Res. Assist.
Çukurova University, Faculty of Education,
Department of Turkish Education
e-mail: bdesteguloglu@cu.edu.tr

Scientific Board / Bilim Kurulu

A. Aşkım KURT, Prof. Dr.	Anadolu University
Abbas TÜRNÜKLÜ, Prof. Dr.	Dokuz Eylül University
Ahmet IŞIK, Prof.Dr.	Kırıkkale University
Ahmet KAÇAR, Prof.Dr.	Gazi University
Alev ÖZKÖK, Assoc. Prof. Dr.	Hacettepe University
Arda ARIKAN, Assoc. Prof. Dr.	Akdeniz University
Barbara BICKEL, Emeritus, Assoc. Prof. PhD.	South Illionis University
Ebru KILIÇ ÇAKMAK, Prof. Dr.	Gazi University
Emine Gül KAPÇI, Prof. Dr.	Ankara University
Fatih ÖZMANTAR, Assoc. Prof. Dr.	Gaziantep University
Fırat SARSAR, Assoc. Prof. Dr.	Ege University
Güney HACIÖMEROĞLU, Assoc. Prof. Dr.	Çanakkale Onsekiz Mart University
Iarina SAVITKAIA-BARAGHIN, Assoc Prof. PhD.	Academia de Muzica, Teatrui Arte Plastice
Maria AVGERINOU, PhD.	ACS Athens
Murat ALTUN, Prof. Dr.	Uludağ University
Mustafa Zülküf ALTAN, Prof. Dr.	Erciyes University
Ömer Faruk URSAVAŞ, Assoc. Prof. Dr.	Recep Tayyip Erdoğan University
Selma ELYILDIRIM, Assoc. Prof. Dr.	Gazi University
Simla COURSE, Assist. Prof. Dr.	Akdeniz University
Sinan OLKUN, Prof. Dr.	Final International University
Turan PAKER, Assoc. Prof. Dr.	Pamukkale University
Zeynep Deniz YÖNDEM, Prof. Dr.	Abant İzzet Baysal University
Ziya ARGÜN, Prof. Dr.	Gazi University

Contact / İletişim

Çukurova University Faculty of Education
01133 Adana / TURKEY

Phone : +90 322 338 64 34

Fax : +90 322 338 64 40

e-mail : ef@cu.edu.tr

web : https://dergipark.org.tr/tr/pub/cuefd

CUFEJ is indexed the ULAKBIM, EBSCO, Emerging Sources Citation Index (ESCI), ASOS Index, Contemporary Science Association and The Central and Eastern European Online Library.

Copyright © 2022
Çukurova University Faculty of Education
All rights reserved

April - 2022

Sayı Hakemleri / Reviewers for This Issue

A. Sibel TÜRKÜM
Ahmet Naci ÇOKLAR
Alper YONTAR
Arzu AYDOĞAN YENMEZ
Ayça SARAÇ
Ayhan ÖZER
Aysen KARAMETE
Ayşegül ERGÜL
Ayşegül KARABAY
Ayten Pınar BAL
Başak KARAKOÇ ÖZTÜRK
Binaz BOZKUR
Birsel AYBEK
Ceyda TURHAN
Coşkun BABA
Çiğdem AKIN ARIKAN
Çiğdem DEMİR ÇELEBİ
Derya ORHAN GÖKSÜN
Diğdem Müge SİYEZ
Ebru GÜLER
Ebru KÜLEKÇİ AKYAVUZ
Emel ÇİLİNGİR ALTINER
Erkan DİNÇ
Ertuğ CAN
Esra ASICI
Fatma ÇEPİKKURT
Fatma GÜLTEKİN
Fatma SADIK
Feyza ALTINKAMIŞ
Gamze KURT
Gökçe GÜVERCİN SEÇKİN
Gülden TÜM
Güney HACIÖMEROĞLU
Hakan AKDAĞ
Hakan KOĞAR
Hasan BAKIRCI
Hayati ÇAVUŞ
Hurşit Cem SALAR
Hülya ERTAŞ KILIÇ
İbrahim TANRIKULU
İlhan KARATAŞ
İnanç ETİ
İrfan YURDABAKAN
İsmail ÇAKIR
Kerem KILIÇER
Mahmut KALMAN
Manolya AKIN
Mehmet Fatih KARACABEY
Melihan ÜNLÜ
Merve GANGAL
Muammer ÇALIK
Mustafa KURT
Mustafa YAŞAR
Nazire Burçin HAMUTOĞLU
Nejla ATABEY
Neşe GÜLER
Nilüfer ÖZABACI
Orkun COŞKUNTUNCEL
Osman GUMUSGUL
Oya ÖZKARDEŞ
Özgür AKTAŞ
Özkan ÖZGÜN
Özlem KAF
Rasim BASAK
S. Gülfem ÇAKIR
Seda ÇAVUŞ GÜNGÖREN
Selahattin KAYMAKCI
Serdar KÖRÜK
Serdarhan Musa TAŞKAYA
Serkan SAY
Servet ÇELİK
Seyda MAVRUK ÖZBİÇER
Sezgin VURAN
Simla COURSE
Suat KILIÇARSLAN
Sukran KİLİC
Şule KAVAK
Ümit DURUK
Yasemin DERİNGÖL
Yasemin USLUEL
Yılmaz TONBUL
Zerrin MERCAN
Zeynep AYDIN SÜMBÜL
Zeynep CİHANGİR ÇANKAYA
Zeynep KURTULMUŞ
Zuhar RENDE BERMAN

INDEX

Research Articles / Araştırma Makaleleri

Selcan SUNGUR ALHAN

The Effect of Common Knowledge Construction Model Based Instruction on Pre-Service Science Teachers' Lesson Planning ……..1

Zekeriya ARSLAN, Oğuz EMRE, Ayşegül ULUTAŞ KESKİNKILIÇ, Kadriye ÖZYAZICI

Evaluation of Preschool Education Institutions 'Service and Quality Level in Meeting Parents' Expectations ……42

Samet ATA, Sevgi KIRBOYUN TİPİ, Çiğdem AYTEKİN, İsmihan ARTAN

Intercultural Examination of Deprivation and Prosociality in Special Education Teachers: A Comparison of USA and Turkey……76

Aysel ARSLAN

The Effect of University Students' Achievement Orientations on Lifelong Learning Tendencies: A Structural Equation Model Study ……106

Ebru BAKAÇ

Investigation of the Relationship between Teacher Candidates' E-Learning Styles, Academic Achievements and Educational Technology Self-Efficiency Perceptions……148

Dilek BAŞERER, Zeynep BAŞERER BERBER

The Prediction of Logical Thinking Levels of Prospective Teachers Through Some Variables……165

Osman BİRGİN, Elif Seval PEKER

Development of Number Sense Test for Eighth-Grade Students: A Validity and Reliability Study……...187

Melike Ünal GEZER

Turkey's Primary English-as-a-foreign Language (EFL) Coursebooks: An Investigation of Emergent Literacy Tasks……220

Bora GÖRGÜN, Özge Sultan BALIKÇI, Kürşat ÖĞÜLMÜŞ, Macid Ayhan MELEKOĞLU

COVID-19 Outbreak from The Perspective of Students with Specific Learning Disabilities, Their Families and Teachers……237

Tuğçe GÜZELYURT

An Investigation of the Concept of War and Peace in Illustrated Children's Books ……273

Sibel İNCİ, Volkan Hasan KAYA

The Relationship between the Teacher Qualities Perceived by Students and the Achievements of High and Low Socioeconomic Level Students..……293

Sevinç Çırak KARADAĞ

Investigation of Participation and Willingness to Participate in the Erasmus+ Student Exchange Program in Terms of Some Demographic Variables and Personality Traits.…….....321

Ramazan KAYA, Hasan GÜNAL

History Students' Awareness of "The Importance of Knowing How History is Written.….....340

Olcay KİREMİTCİ, Lale YILDIZ ÇAKIR, Berkcan BOZ, Mustafa ENGÜR, Hikmet VURGUN

Evaluation of Pre-Service Teachers' Professional Attitudes and Self-Efficacy Perceptions According to Temperament Types: An Investigation on Physical Education and Sports Teaching Pedagogical Formation Certificate Program.....367

Ümit KUL, Salih BİRİŞÇİ, Veli KUTAY

During COVID-19 Pandemic ICT Integration Proficiency as a Predictor of Web 2.0 Self Efficacy Beliefs of Teachers …….391

Tüba KÜÇÜK, Funda ACARLAR

Investigation of the Relationship between Semantic Information and Verbal Working Memory in Children with Typical Developing, Down Syndrome and Autism Spectrum Disorder.....410

İlhan POLAT, Cengiz KESİK

Parents' Views on Initial Literacy Teaching in the Distance Education Process.....443

Eyüp SEVİMLİ

The Utilization of Current Mathematics Textbooks in Online Classrooms: Perspectives from Middle School Mathematics Teachers ……....473

Yusuf Levent ŞAHİN, Fırat SARSAR, Fatma SAPMAZ, Nazire Burçin HAMUTOĞLU

The Examination of Self-Regulation Abilities in High School Students within the Framework of an Intagrated Model of Personality Traits, Cyberloafing and Nomophobia.....501

İrem ŞAHİN YOLUK, Songül Sonay GÜÇRAY

Emotional Abuse Experienced by Prospective Psychological Counselors in Educational institutions and Its Reflections: A Qualitative Study.....538

Emine Özgür ŞEN

Perspectives of Mathematics Instructors on The Flipped Learning Model ……..……...566

Dilara YILMAZ

Art-Related Mathematics: Applications of 4th Grade Students.....590

Şerife Gonca ZEREN, Seher Merve ERUS, Yağmur AMANVERMEZ,

Arzu BUYRUK GENÇ, Baki DUY

Client's Experiences of Online Counseling: Satisfaction and Therapeutic Alliance.....634

Hatice LEBLEBİCİ, Banu YÜCELTOY

Evaluation of the Human Rights and Democracy Education Course in Elementary Teacher Education through Action Research.....659

Ece EKEN, Zeynep CİHANGİR ÇANKAYA

The Relationship between Early Maladaptive Schemas and Psychological Tendencies Associated With The Romantic Relationships in University Students: An Investigation Through The Schema Therapy Model.....689

Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi
Vol: 51 Numb: 1 Page: 340-366
https://dergipark.org.tr/tr/pub/cuefd

History Students' Awareness of "The Importance of Knowing How History is Written"

Ramazan KAYA [a*] **(ORCID ID - 0000-0002-9481-2450)**

Hasan GÜNAL [b] **(ORCID ID - 0000-0002-5666-9737)**

[a]Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Erzurum/Türkiye
[b]Balıkesir Üniversitesi, Necatibey Eğitim Fakültesi, Balıkesir/Türkiye

Article Info

DOI: 10.14812/cufej.1024209

Article history:
Received 15.10.21
Revised 14.02.22
Accepted 01.04.22

Keywords:
History teaching,
Teacher candidate,
Writing history,
Methodology,
Historian
Research Article

Abstract

The purpose of this study is to reveal history students' regarding the importance of knowing how history is written. The study was carried out with a qualitative methodology in particular basic qualitative research design. The research was carried out with 80 senior students in the department of history and taking pedagogical formation training at two universities located in the east of Turkey in 2017-2018 academic year. The data were collected via both interview and open-ended questions. The results revealed that most of the students do not read any books about historical methodology outside the classroom and show interest in this field. Nearly all of the participants considered it necessary for the students studying in the history department to know how history is written, due to the many contributions they will provide, especially in to do the academic career. More than half of the participants stated that in order to learn history more accurately and to prevent believing in unfounded things, it is necessary for other segments of the society to know how history is written.

Tarih Bölümü Öğrencilerinin "Tarihin Nasıl Yazıldığını Bilmenin Önemi"Ne Yönelik Farkındalıkları

Makale Bilgisi

DOI: 10.14812/cufej.1024209

Makale Geçmişi:
Geliş 15.10.21
Düzeltme 14.02.22
Kabul 01.04.22

Anahtar Kelimeler:
Tarih öğretimi,
Öğretmen adayı,
Tarih yazımı,
Metodoloji,
Tarihçi

Öz

Bu araştırmanın amacı; tarih bölümü öğrencilerinin, tarihin nasıl yazıldığını bilmenin önemine yönelik farkındalıklarını ortaya koymaktır. Araştırma nitel metodoloji kapsamında temel nitel araştırma deseniyle yürütülmüştür. Araştırma, 2017-2018 eğitim öğretim yılında, Türkiye'nin doğusunda bulunan iki üniversitenin tarih bölümü son sınıflarında okuyan ve aynı zamanda pedagojik formasyon eğitimi alan öğrencilerle gerçekleştirilmiştir. Veriler, hem görüşme hem de açık uçlu soru formuyla toplanmıştır. Elde edilen bulgular katılımcıların büyük çoğunluğunun ders dışında tarih metodolojisi alanına yönelik herhangi bir kitap okumadıklarını ve bu alana ilgisiz kaldıklarını ortaya koymaktadır. Katılımcıların neredeyse tamamı başta akademik kariyere yardımcı olmak üzere sağlayacağı birçok katkıdan dolayı tarih bölümünde okuyan öğrencilerin tarihin nasıl yazıldığını bilmelerini gerekli görmüştür. Katılımcıların yarısından fazlası da tarihi daha doğru bir şekilde öğrenebilmek ve asılsız şeylere inanmanın önüne geçmek gerekçeleriyle toplumun diğer kesimlerinin de tarihin nasıl yazıldığını bilmesini gerekli gördüklerini ifade etmişlerdir.

Introduction

It is an important requirement that students who study at the departments of history at universities and will take the responsibility of raising future citizens who will think critically must be trained considering the structure of the discipline they are studying and the working principles of it throughout their undergraduate studies. It is a desired condition that an education based on historical methodology

*Author: ramco@atauni.edu.tr

must consider factors including what type of science is history, in what ways history is different from the past, historical sources, how historians work, and particularly how history is written. Thus, today history students are provided opportunities to think upon philosophical issues considering historical research and writing. In addition, when students generate knowledge about the past, they not only gain theoretical knowledge about what historians did in reality (Donnelly & Norton, 2011) but also they have an opportunity for implementations with the thesis, seminars, and articles they have written.

If this educational opportunity, which students studying in the history department have acquired in terms of historical methodology and how to write history, can be used well, it can provide them individual contributions as well as positive social benefits. First of all, when students learn how to use historiography, they will start to take part in the discipline of history and participate in the process of *"being a part of the community of practice"* (Lave & Wenger, 1991, p.29 as cited in De Oliveira, 2006, p.22). In this way, students who are encouraged to do research using primary sources (Wiley & Woss, as cited in 1996: Kiriş Avaroğulları & Görgen, 2014, p.313) will be able to understand the types of evidence/methods used by historians better and grasp that all the narratives about the past are also constructed by historians (Fallece & Neem, 2005). In connection with this, students will realize the fact that history has a point of view due to the role played by the historian in this construction process, and also they will examine how historians in different periods approached the same historical events and thus this will be undoubtedly important for their professional education (Kincheloe, 2001). Thanks to this, students will understand that history is open to change and historians who constructed the past will not be completely objective as they are also members of their own society/country (Wirth, 2003). Historiography is also valuable as it can have students gain an understanding of the historians' concerns resulting from the period of the time they lived and the ideology they adopted while discussing the past (Kincheloe, 2001). Thus, students who have acquired this understanding will not accept the information that they read from a source or heard about a historical problem as it is and they will look upon them with a critical point of view fed by scepticism (Fallace & Neem, 2005; Kincheloe, 2001). Moreover, thanks to historiography, students/teachers will be able to develop a more sophisticated/multi-dimensional understanding of history as they will have the opportunity to critically address historical explanations (Yılmaz, 2008). Hence, they will increase their awareness of the interpretive nature of historical works and just like professional historians, they will be equipped with thinking of the past as an ongoing debate (Fallece & Neem, 2005).

Students at the university will be well-equipped with the knowledge about the nature of history thanks to the historiography (the writing of history) and the sceptical/critical perspective that they will adopt towards all sources of information they encounter. In connection with this, it may seem important both for their professional development and the formation of healthy social structure due to the misuse of history by some circles (Stradling, 2003). As known, the misuse of history is a condition that has been encountered nearly in all periods from past to present (Bédarida, 2001). Moreover, due to the technological developments (Wirth, 2003) and the excessive proliferation of communication channels, especially social media, it can be seen through the events/examples in our country and in the world that the misuse of history has become easier and more widespread (Şimşek & Yalı, 2019). If we want to protect the students, taking into account that they will be the future citizen, and the whole society mainly against political manipulations and the misuse of history, which is becoming widespread today, it is very important to include activities that will emphasize the teaching of the nature of history in history education in schools (Yılmaz, 2008). One of the best ways to actualize this is to provide historians and prospective history teachers with a good education on how history is written during their undergraduate education (Wirth, 2003). Because they will be trained to have enough knowledge about the nature of history/historical methodology, they will transfer the knowledge they gain to the students (Fallace, 2009) and thus they will make contributions to their growth as individuals who have awareness of nature of history and think critically.

In a democratic society, it is not desirable for students and all citizens to accept the credibility of the raw information they encounter without evaluating them critically (Bråten, Strømsø & Britt, 2009). Moreover, the fact that we live in an information age where everyone *"wants to attract the attention of*

our eyeball" has made critical literacy more important for the continuation of the vitality of democracy (VanSledright, 2002, p.152). In addition, in the information age we live in, every individual in the society has to make a decision about which sources to be trusted and not trusted not only in history, but also in other academic fields, and even in out-of-school reading and writing tasks. In short, the qualifications expected only from the competent historians in ancient times are now demanded from general readers and citizens (Bråten, Strømsø & Britt, 2009). Due to all these reasons, we need to consider education for history methodology/the writing of history not only as a part of the development of historians and teacher candidates, but also as an education that every individual in the community should reach for the formation of a healthy society and democracy (Loewen, 2015; Tekeli, 1998; Yılmaz, 2008).

As understood from all this information, providing history students with an effective writing of history education during their undergraduate education has the potential to make many contributions to both their professional development and social benefit. Although historians and history educators put emphasis on the role of writing of history during the teacher training and professional development of teachers due to its potential (Brown & Hughes, 2018), lack of research in this field draws attention (Yılmaz, 2007; 2008). However, despite this neglect, it should be stated that there are some studies intended for prospective teachers (Blaszak, 2010; Fallece, 2007; 2009; McDiarmid, 1994; McDiarmid & Vinten Johansen 2000) and teachers (Brown & Hughes, 2018; Fallace & Neem, 2005) in the literature.When the relevant literature was examined in Turkey, it is seen that there are only two studies carried out about the writing of history. One of these is a study carried out by Kiriş Avaroğulları & Görgen (2014) to understand pre-service history teachers' writing abilities to write history papers/articles. The other study carried out by Ulusoy (2017) aims at exploring history teachers' views about historiography and writing of history in Turkey.

As seen, there are not any studies which aim at revealing the awareness of history students studying in a university about the importance of knowing how history is written in Turkey. Moreover, considering that a considerable amount of studies carried out in this field abroad focus on the teacher education and the opinions of teacher candidates (Brown & Hughes, 2018), it can be stated that there is a lack of these in Turkey in this field. Thus exploring students who are both historians and history teacher candidates awareness about the importance of knowing how history is written, an effort was made to make contribution to the field. Considering this purpose, the aim was to explore the participants' opinions about the following issues given below:

1-The most important subject fields that a student studying in the department of history must learn

2-Their state of reading books or articles about how history is written outside the classroom

3-Whether or not a student studying in the department of history should know how history is written

4-Whether or not it is necessary for other segments of society apart from the historians to know how history is written.

Method

Research Model

The research was conducted with a qualitative method and adopted the basic qualitative research design. As Merriam (2013, p.22-23) stated, in the basic qualitative research design; *"researchersare concerned with how people interpret their lives, how they construct their world, and what meaning they add to their experiences. The whole goal is to understand how people understand their lives and experiences."* Within the scope of the study, because the aim is to reveal history students' experiences in writing of history and their understanding of this phenomenon, the basic qualitative research design was adopted.

Research Study Group

The research was carried out with students in their final year of studies in the department of history and taking pedagogical formation training at two universities located in the east of Turkey in 2017-2018 academic year. The participants received education at their faculties about the discipline of history and in the faculty of education, they received training on teaching profession. In this respect, they are both historians and teacher candidates. Out of the 80 participants in the study, 53 of them are studying in A University and 27 of them in B University.

Table 1.
University Distribution of Participants

University	f	%
A	53	66
B	27	34
Total	**80**	**100**

46 of the participants are female and 34 of them are male. In order to provide speed and practicality to the research, the participants were assigned through the convenience sampling (Yıldırım & Şimşek, 2013). During the interview stage of the research, 15 participants joined and during the open-ended question stage, 65 participants took part. Out of 15 students participating in the interview, eight of them are female and seven of them are male. In addition, eight students study in A University and 7 of them studies at B University. The participants in the interview were coded with numbers between 1 and 15, respectively and the participants in the open-ended question stage were coded with numbers between 16 and 80, respectively.

Table 2.
Gender Distribution of Participants

Gender	f	%
Male	34	43
Female	46	57
Total	**80**	**100**

Development of Data Collection Tools and Collection of Data

As it is known, it is particularly important to use more than one data collection tool/method to ensure validity in qualitative research (Creswell, 2013; Glesne, 2012). For this reason, both an interview and open-ended question form were used in the study. Although they have some limitations, open-ended questionnaires/forms are considered as basic data source for qualitative research due to the participants' reflection of in-depth and detailed feelings on their interpretations in their written responses (Patton, 2014). Within the scope of the research, long interviews were made with the participants using a tape recorder because in qualitative research, it is very important to conduct in-depth and intense interviews with the participants to understand their perceptions, feelings and knowledge correctly (Patton, 2014). Both data collection tools included five open-ended questions of the same quality. For the questions of the open-ended questionnaire prepared by literature review, the necessary corrections were made in this direction by first referring to the opinions of three faculty members who are experts in the field, and then a pilot study was conducted with the senior students studying in the history teaching department of the faculty of education. Considering the results of the pilot study and participant teacher candidates' opinions in this study, some changes were made, and the data collection tools were finalized. For the implementation of these questions using the interview method, the pilot study was carried out with three students from the same student group and this form was also finalized. The data from the open-ended questions were collected on April 15, 2018 and the interview data were gathered in April and May in 2018.

Data Analysis

The data were analysed via content analysis method (Yıldırım & Şimşek, 2013; Kızıltepe, 2015). The reason behind using content analysis in the research is to provide both in-depth analysis of the data and to reveal the unclear themes and dimensions (Yıldırım & Şimşek, 2013). First, the voice recordings including the interviews were uploaded on a computer and then they were transcribed. Then, the data obtained both from the interviews and open-ended forms were re-read to know and understand them better. Using an inductive way of understanding, the researchers created codes and categories by considering the differences and similarities from the data. In this respect, the researchers both worked individually and together and thus tried to reach a consensus (Kızıltepe, 2015). At different stages of the study, the researchers individually coded the first five pages of the dataset and then came together to discuss the points of agreement and disagreement. Then, when each researcher continued the analysis and completed two-thirds of the data set, they performed a coding check again. Finally, the researchers came to a consensus by focusing on the parts where they had consensus and disagreement (Miles & Huberman, 2015). The reliability of the researchers' analysis was found to be 91.7%, according to the reliability formula (Reliability = Consensus / Consensus + Disagreement) stated by Miles and Huberman (2015).In addition, an expert who has an experience in qualitative research was informed about the whole process and the data collection and analyses processes were reviewed together from the beginning to the end. Then, considering the warnings made by the expert checker, the data were re-examined, and the categories were finalized. In addition, the data of the research were saved for confirmation examination by other researchers (Yıldırım & Şimşek, 2013). The findings with their frequencies and percentages were presented in tables. In this paper, the responses given by the participants during the interviews and the implementation including open-ended questions were quoted directly. The direct quotes from the participants coded between 1 and 15 were taken from the interviews and the quotes from the participants coded between 16 and 80 were cited from the open-ended questionnaire.

Ethical Procedures

Ethical principles and rules were followed at all stages of this research. Participants in the study signed a consent form. This research was found ethically and scientifically appropriate with the decision number 11 taken in the meeting number 13 of Atatürk University Educational Sciences Unit Ethics Committee on 12 November 2020.

Findings

Participants' Views on the most important Subject Areas that a Student Studying in the History Department Must Learn

In the study, first, the participants were asked what the most important subject areas that a student studying in the history department should learn, and the findings obtained are shown and interpreted in Table 3.

Table 3.
Participants' Views on the most important Subject Areas that a Student Studying in the History Department Must Learn

Most important topic fields	f	%
History of Republic	33	21
Ottoman history	29	18
Ancient age/First age	14	9
Methodology of history	13	8
History of Seljuk Turks	10	6
General Turkish history	10	6
No distinction-all of them	9	6
Pre-Islamic Turkish history	7	4
World History	5	3

Roman and Byzantine history	5	3
Medieval History	4	3
Ottoman Turkish	3	2
European history	3	2
Asian history	3	2
Turkish-Islamic history	2	1
Knowledge of bibliography	2	1
Great men and their activities	2	1
Others	5	3
Total	**159**	**100**

As understood from the table, the participants' views about the most important subject areas that a student studying in the history department should learn mostly focused on political history. In addition, it is seen that the participants highlight the History of the Republic, Ottoman history and Ancient Age in this regard. The methodology of history, which is important for this study, was ranked fourth by the participants. Participants have stated the competencies in this field instead of directly historical methodology. Participants listed competencies related to the methodology of history such as doing research, reviewing the source, reaching the right source, being able to use the source, comparing the sources, analysing the sources, checking the accuracy of the information, looking at events objectively, critical thinking, thinking according to the conditions of the period and writing knowledge. In this respect, the participant 2 stated *"…in addition to this, it is important to know the main principles of history. That is, it is important to know how to search a subject* [and]*where to apply, which requires learning things such as methodology."* The participant 9 sharing the similar opinions said, *"…source analysis. For example,* [everybody] *can read something written about a subject. Even everybody can write, too. There is no limitation. What is its reliability and validity? That is, with this purpose in mind, source analysis must be carried out very well."*The participant 35 stated, *"He must be sure about the reality of the subject that he examines. Must pay attention whether it is a primary source, objective, and must compare sources."* The participants stated that mainly the history of Seljuk Turks and then the whole Turkish history in general and history areas should be learned without exception. The areas mentioned by the participants at medium levels are listed as pre-Islamic Turkish history, World history, and Roman and Byzantine history. Islamic history, recent history, Egyptian history, Greek history, historical evolution, and war history, which are mentioned once by the participants, were included in the other category.

The State of Participants' Reading a Book or Article outside the Classroom about how History is written

Secondly, the participants were asked whether or not they read a book or article outside the classroom about how history is written, and the findings obtained were presented in Table 4.

Table 4.
The State of Participants' Reading a Book or Article outside the Classroom about how History is written

State of Literacy	f	%
Those who read	16	20
Those who do not read	64	80
Total	**80**	**100**

The ratios in Table 4 were created not only from the direct responses given by the students to this question, but also by confirming the names of the works they read because some of the participants were content with simply answering yes to this question, and some of them stated unrelated titles. As seen in the table, most of the participants stated that they were not interested in this field. For example, the participant 11 said*, "No, there was no guidance for this like if you read these books, you might improve yourself a little. I spent a lot of time in the library, but I did not pay much attention to the book*

for it." The participant 7 mentioned his father working in the X library and got help from him, *"No, teacher I did not read it. Why I didn't read. My father is a librarian… because my father is into publications, he is constantly working with these* [and] *mostly knows the rules …my father took the place of the books … In other words, I am knowledgeable due thanks to my father.* [He] *helps me when I am confused."*

Participants' Views on the Necessity of a Student Studying in the History Department to know how History is written

Table 5.
Participants' Views on the Necessity of a Student Studying in the History Department to know how History is written

Views	f	%
Those who consider it necessary	78	98
Those who consider it unnecessary	1	1
No response	1	1
Total	**80**	**100**

Almost all the participants thought that a student studying history should know how history is written. While only one of the participants gave a negative answer, one left this question unanswered.

Table 6.
Participants' Views on why it is Necessary for a Student Studying in the History Department to know how History is written

Reasons	f	%
Doing an academic career and writing a work	38	41
Writing an accurate and scientific work	22	24
Possibility to teach these subjects to students in the future	7	8
Determining the accuracy of the works/information read	5	5
Help someone seeking help with this	5	5
Requirement of the department he studied	4	4
Being well-equipped	3	3
Writing beneficial works	2	2
Understanding history well	2	2
Telling the history correctly	1	1
Providing access to the right information	1	1
Making it easier to reach the information that is wondered	1	1
Knowledge is necessary	1	1
No reason	1	1
Total	**93**	**100**

The participants' first reasons on this issue is the view that it is beneficial for academic career and writing. The participants stated that knowing how to write a historical work would make it easier and more beneficial for them to become a historian/researcher/academician, do master's and doctorate and to write a book. The participants especially emphasized writing a book (26 people). Some of the participants also stated that people who study at the department of the history must write a work because this is their work, or this information will make their work easier if they write a work in the future. The participant 4 who agrees with this opinion said, *"… if he/she thinks of an academic study for the future, this education will be useful. One does not think today. But he can think in the future. You can only think of teaching right now. You may consider becoming an academic in the future. It will be with you in every field."* The participant 37 expressed his opinions about this issue, *"Because I think that an individual studying history must write a piece of work. Thus, it is important to learn how a work is written."* The second opinion of the participants, which is related to the first one but can be evaluated

separately is to write an accurate and scientific work. The participants suggested that they should know these so that the works they will write are accurate, scientific, real and reliable. On this subject, the participants expressed their opinions. The participant 3 said, *"So we studied history. A new work* [we wrote] *needs to be correct to be able to be transferred to the next generations. This is being reviewed by higher authorities. We need to write this in the most accurate way. We need to get this education very well."* The participant 62 said, *"Because it is important in terms of giving more original and objective work and in terms of the reliability of the sources."*

The percentage of other opinions of the participants is decreasing considerably. The third opinions of the participants is that it may be possible to teach these subjects to their students in the future. The participant 51 shared the following opinions on this issue, *"they may have to transfer this to their students."* The relatively medium level of views of the participants are to be able to determine whether or not the work/information read is scientific or not and its accuracy, help those seeking help in this regard, and know these issues as the requirement of department they are currently studying. On identifying the accuracy of the information given, the participant 60 said, *"…a student of history can easily understand whether or not the correct source was used within the content of the book with knowledge he learns.",* in terms of knowing these issues as the requirement of department he/she is studying, the participant 10 said, *"In fact, we discuss this a lot with our friends. For example, sometimes this issue becomes a conversation piece. Why are we writing a thesis? Are we all going to be a historian? Are we going to be this or that? In my opinion, if somebody gets a place at the department of history, he/she has to learn this whether or not he/she becomes a historian. As a result, this is the requirement of the department. Whether you study literature or in another department, if this is the requirement of the department, he/she must learn this…"* One of the participants' views is that to be well-equipped, these issues must be known. The participant 27 who expressed this opinion used the following statements, *"I think that in order to reach a desired level in the field, one must be knowledgeable about every field."* Participants in lower places expressed their opinions in order to write useful works, to better understand history, to tell history correctly, to provide access to accurate information, as it makes it easier to reach the information that they are curious about, and because knowledge is necessary.

Participants' Views on the Need for other Segments of Society to know how History is written

Table 7.
Participants' Views on the Need for other Segments of Society to know how History is written

Views	f	%
Those who consider necessary	47	59
Those who consider conditionally required	7	9
Those who consider unnecessary	12	15
No response	14	18
Total	**80**	**100**

A significant amount of the participants stated that apart from historians, it was necessary for other segments of the society to know the writing of history. Some of the participants answered this question as conditionally required. Three of these participants gave the answer necessary for those who have interest and curiosity, two for those who read and have a profession, and the other two for those who want to write a work. While 12 of the participants gave the answer not necessary to this question, 14 of them left the question unanswered.

Table 8.
Participants' Views on why it is necessary for other Segments of Society to know how History is written

Reasons	f	%
Being able to learn the history more accurately	12	22
Prevent believing in unfounded things	11	20
Writing a work	10	19
The society is knowledgeable and cultured	8	15

Learning history	4	7
Understanding the importance and value of history	3	6
Gaining consciousness of history	3	6
Understanding how an academic work is created	1	2
Helping those who want to make history	1	2
This field is important to everyone	1	2
Total	**54**	**100**

The most important reasons of the participants who think positively for other parts of the society's knowing how to write a historical work are to learn and understand history in a more accurate, realistic, and objective way. In this regard, theparticipant 55 said, *"Most people look for accurate information. If the point in question is history, correct information is required. That is why it is of course important in terms of learning correct and objective information, as everyone has the right to do research in every field…"* The views of the participants in the second place point to a qualification that is important for an effective citizenship: Knowing how a historical work is written will enable them to understand whether or not a work is accurate or scientific, and will prevent them from believing in groundless things produced by various channels, especially the media and thus it will raise awareness. In this regard, the participant 8 said, *"...Or today some things are being taught to people through the media. This is because people do not know history. Knowing how to research in more detail or how a book was written makes people more conscious. And so, people know about their history. For this reason, a person, other than normal historians, also needs to know how history, history books were written… For example, nowadays TV series are being made for the purpose of rating. And how much of this is real and true?"*

One of the relatively top opinions of the participants is that if anyone in the society wants to write a work, this issue can help him. Some of the participants who hold this view stated that history is a discipline that a significant part of the society is interested in and that it can be written apart from the historians. In this regard, the participant 54 said, *"History cannot be explained only with the people who received education like in medicine and law. History is a field that everyone talks about and it is a field in which books are written by people who are not historians. Thus, the person who sets his mind on writing a historical book firstly must know the writing of history (or historiography)."* Another relatively top view of the participants is that society must be cultured and knowledgeable. In this regard, the participant 45 shared her opinion: *"this develops the society in terms of its science and style."* The opinions stated by the participants at medium levels are learning history, understanding the value of history and (historian) and gaining the awareness of history. About learning history, the participant 70 stated, *"Because other segments of the society will learn history."* In terms of understanding the value of history, the participant 64 said, *"At least, it is understood that we do not deal with meaningless subjects. The value of historian is understood."* About the consciousness of history, the participant 30 said, *"The consciousness of history is a norm that not only historians but also the society needs. The society must know how the work he is going to read will be written."* The participants stated the following opinions once: to understand how an academic work is developed, to help someone from the society who wants to write history, and the importance of this field for everyone.

Table 9.
Participants' Views on why it is not necessary for other Segments of Society to know how History is written

Views	f	%
It requires interest and curiosity	4	33
Everybody must do his/her job.	4	33
It requires technical knowledge	3	25
What is important for society is to read history	1	8
Total	**12**	**100**

The most important reasons for the participants' negative opinions on this topic are that this issue requires interest and curiosity, and they believe that everybody must do his/her job. Regarding the issue of interest and curiosity the participant 66 said, *"*We *are not an investigative society. Nobody needs it."* Sinceeverybody must do his/her job, the participant 36 stated, *"Now, what are they going to do with history? Everyone should do his job!"* and the participant 56 said, *"If everyone does his job, it is much better."* Another opinion shared by the participants is that this job requires technical knowledge, it is difficult, and thus, the other segments of the society does not need to know. Sharing this opinion, the participant 10 stated, *"…our teacher said that department of history is rather a difficult department. Why? Because everybody in the street is a historian. When you go to a café, history is talked, history is talked at home. Here what people should know here is not how much everybody should know history but in fact how important department of history is, and the job should be left to the historians. More than that, he needs to know that history is a difficult discipline, and that the masters must do this job."*One of theparticipants explained his own opinion saying that what is important for society is to read history.

Discussion, Conclusion &Suggestions

The results and discussion that were revealed as a result of this research which aim at determining the awareness of students who are both historians and history teacher candidates for the importance of knowing how history is written were presented below. The participants' views on the most important subject areas that a student studying in the history department should learn mostly focused on political history. Another finding obtained was that the participants focused on Turkish history as political history. In fact, this condition could be accepted normal because the curricula in the departments of history in universities in Turkey mostly consist of Turkish history (Gündüz, 2011). Thus, a survey carried out by Erkan (2011) revealed that there were 144 compulsory and 279 elective courses under the title of Turkish history in the departments of history in the Faculty of Letters in Turkey. When the undergraduate programs of the two universities included in the study were examined, it was found that nearly half of the compulsory courses (48%) and more than one-third of the elective courses (37,5%) were related to the Turkish history (Web-1 and Web-2). As understood, the participants who received education mainly on Turkish history during their undergraduate studies gave the lion's share to Turkish history. It is seen that the participants mainly focused on history of Republic and Ottoman history within Turkish history. As stated by Gündüz (2011), the courses that take up the most space in the history departments are those related to the history of the Ottoman Empire, both because of its long history and its connection with the history of many states and societies. Therefore, it is not surprising that one of the priorities of the participants who took many lessons about the Ottoman Empire was Ottoman history.

The history methodology, which is important for this study, was ranked fourth by the participants. Participants listed competencies such as doing research in this field, searching the source, getting to the right name, using the source, comparing the sources, analysing the sources, and spelling knowledge instead of the direct historical methodology. In the first two terms of the departments of history in the faculties of science and letter in Turkey, students are offered courses including research methods of the field, its methodology and bibliography. Moreover, these courses continue to be taught in some universities in later terms and elective courses related to historical methodology are also included (Erkan, 2009). However, when the undergraduate programs of the student-participants of our research are examined, it is found that there are two compulsory courses for only two terms in one university called Methodology of History and Bibliography I and II and in the other university called Methodology of History I and II and one elective course called Ottoman Historiography is included in the program for one term (Web-1 and Web-2). The fact that the participants expressed the methodology of history in the fourth place after Ancient History and indirectly, may have been influenced by the fewer number of lessons they took in this field. Another finding obtained from the study was that most of the participants did not read any books on the field of methodology of history outside the classroom and remained indifferent to this field.

It was observed that almost all the participants adopted the view that the students studying in the department of history should know how history is written. The participants stated that knowing how to write a historical work would have benefits and make it easy for them to become a historian/researcher/academician, to have master and doctorate education, and to write a book. Because one of the functions of faculties of science and letters in Turkey is considered to train students as scientists and researchers (Yüksel, 2011), it could be accepted as normal for participants to state reasons regarding these functions. The participants focused more on writing books in this issue. They also stated that the information they will obtain in this regard would help the works they will write to be accurate, scientific, real, and reliable. The findings obtained from the study conducted by Ulusoy (2017) with 110 history teacher group leaders in Turkey support the importance given to writing books by the participants. Although the teachers participating in this study thought that writing of history has developed, they determined that there were still history books today written by presenting references in the bibliography without making attributions within the text. As known, a type of writing history which has become widespread recently in Turkey and in different countries in the world includes popular and commercial works. This historiography with ideological and religious content discusses topics presented in exaggeration, as well as generating *"alterations"* and *"lies"* in order to be contradictory. Another feature of these types of works is that the authors do not use reference elements such as footnotes and bibliography (Koç, 2015, p.5). History teachers who participated in Ulusoy's (2017) study also warned that such historical works prepared without citations and bibliography would not be reliable and attributions made to these works could cause information pollution and confusion. Other opinions of the participants in our study on this subject are listed as follows: the possibility of teaching these subjects to their students in the future, the desire to determine the accuracy of the readings/information, the desire to help someone who wants help in this regard, the necessity of this education in their departments, the desire to be well-equipped, and the correct transfer of history. First of all, students, who are candidates to be future historians, are well-equipped in methodology of history/writing of history and thus express their desire to convey history accurately, in terms of showing that they have a sense of responsibility in their field. As stated by Tosh (2011), the historians have a very important role regarding informing the society about their past correctly and protecting them against the bad results of historical myths. Moreover, if historians do not fulfil their responsibilities, the gap created will be filled by the people who are not trained professionally and are prejudiced and thus it must not be forgotten that this people will lead the society as they want with the interpretations they make based on this wrong information. In addition, the participants' opinions on this matter reveal their belief that the writing of history will make contributions to their professional development. This finding supports the finding of some studies abroad (Brown & Hughes, 2018; De Oliveira, 2006) as well as in Turkey (Yılmaz, 2008).

While more than half of the participants considered necessary for other segments of the society to know how history was written, some of them thought unnecessary and some others considered conditionally necessary. The most important reasons for the participants' positive opinions on this issue are to learn history more accurately and to prevent believing in groundless things. In todays' world, children, teenagers, [and everyone in the society] are exposed to *"information overload"* (Harnett, 2009, p.148). This is such an overload that today's individual is informed and directed by the politicians, journalists, columnists, advertisers and so on many groups in line with their own interests (Kabapınar, 2014). Moreover, due to the widespread and easy access of the Internet today, it has become one of the most common tools for the knowledge transfer. However, it must not be forgotten that some information on the net is *"transferred to this environment consciously and for the purpose of manipulation"* (Kanat, 2017, p.114, 116). Due to these reasons as stated by Tekeli (1998), the methodology of history and thus emphasizing how history is written and expressing these issues should not be considered as only the duty of history researchers. Not only history writers but also history readers must have knowledge about the methodology of history. Tekeli who emphasized that this requirement was due to the use of history for nonscience stated that the knowledge of methodology is necessary for history readers to distinguish between what is scientific and unscientific. Tosh (2011, p.23) who stated that two important qualities of a qualified history education was to gain skills of historical

criticism and acquire in-depth history knowledge emphasized that emphasized such education as *"not just the luxury of an educated minority, but a social necessity"* in response to the influence of myths. The famous historian Carl Becker in 1930s in his article called *"Everyman His Own Historian"* asserted that all of us were historians and called everybody for being engaged in historical thinking. Becker thus invited people to understand the human influence in the texts they read, to search for truth in the quagmire of half-truth and falsehood, and to see the fact that certainty in understanding the social world is hard to understand (Wineburg, 1991). As Loewen (2015, p.636), who has similar views, stated, *"Citizens who are their own historians, who can detect lies and distortions, and who know how to use sources to determine what actually happened in the past, create an extraordinary force for democracy."*, having knowledge about how history is written and produced has become a qualification that not only history students should have, but also every individual in the society. In fact, it can be said that one of the literacies that individuals have to develop in today's world will be *"historical literacy."* This competence area also has the potential to offer a way out to individuals who are not sure about *"which one is really* [correct]" from the information they have acquired through various channels as a result of today's technological developments (Şimşek & Yalı, 2019, p.174). As can be understood from all this information, it is especially important to provide history/social studies teacher candidates with an effective education regarding the nature of history, methodology and how to write it during their education at university. Candidates who have received education in history methodology during their undergraduate education will be able to transfer their more comprehensive understanding of history when they start working as a teacher into student-centred activities that reflect the dynamic nature of the discipline (Fallace, 2007). Thus, history lessons will become an environment that will help students to develop analytical skills that will allow them to question the information they have obtained from various sources through their thinking skills (Harnett, 2009). Of course, the purpose of education is not to make students [and all citizens] historians. The aim is to help them become beneficial and responsible citizens for society (Stanford, 2013). Similarly, VanSledright (2002) stated that he was not very interested in transforming his students into small historians, and stated that he tried to teach them the strategies used by historians because of its importance in raising young citizens who can identify the misleading news/deceptions they encounter and think in a way that can reveal a hidden agenda.

Another important reason expressed by the participants on this issue is the thought of helping anyone living in the society as they may want to write historical work. Some of the participants with this view emphasized that history can be written outside of historians and that that history is an area of interest to a significant part of society. It is not correct to think of history as a field in which only history educators and academics are personally interested (Barton & Levstik, 2004). As a matter of fact, as Stradling (2003) stated, it is difficult to say that in today's information age, the study of history is the monopoly of only professional historians. Film producers, TV broadcasters, radio broadcasters and those working in the information offices of the states, and such people also work on history. In fact, it is possible to say that a large public is more involved in history writing, especially thanks to the internet. Kanat (2017, p.148) draws attention to the fact that history is an area of importance and interest for different segments of society as it responds to the need of people to know themselves. With the following statement, *"For this reason, a historian cannot even write any research article about dentistry, medicine or economics, a dentist, physician or economist can do research on history and even write a book."*, Kanat determines that different people from different segments of the society may be interested in writing of history. The most important reasons of the participants who think negatively about this issue are that this job requires interest/curiosity, everyone must do their own job and this job requires technical knowledge.

The following suggestions are given regarding the results obtained from the research.

- If the faculty members put more emphasis on the importance of methodology of history in their lectures, they will increase the awareness of the students about this field.

- It would be beneficial for faculty members to make suggestions/activities that will enable their students to be interested in this field. In addition, students should be informed about the fundamental works of methodology of history and thus they should be encouraged to read these works.

- The steps should be taken for students/prospective teachers to receive better education in this field by including more courses on methodology of history/historiography in history/social studies curricula.

- Similar studies to be conducted with history department students studying at different universities will contribute to the relevant literature.

In this study all rules included in the "Directive for Scientific Research and Publication Ethics in Higher Education Institutions" have been adhered to, and none of the "Actions Contrary to Scientific Research and Publication Ethics" included in the second section of the Directive have been implemented.

Türkçe Sürümü

Giriş

Üniversitelerin tarih bölümlerinde okuyup ileride akademisyen ve öğretmen olarak geleceğin eleştirel düşünebilen yurttaşlarını yetiştirme sorumluluğunu üstlenmek niyetinde olan öğrencilere, lisans eğitimleri boyunca öğrenim gördükleri disiplinin yapısı ve çalışma usullerine yönelik eğitim verilmesi önemli bir gerekliliktir. Tarih metodolojisine dayalı böyle bir eğitimin tarihin nasıl bir bilim olduğu, tarihin geçmişten nasıl farklı olduğu, tarihin kaynakları, tarihçilerin nasıl çalıştığı ve özellikle de tarihin nasıl yazıldığı hususlarına yönelik olması da tabii ki arzu edilir bir durumdur. Böylelikle tarih öğrencilerine tarihsel araştırma ve yazmaya yönelik felsefi meseleler üzerinde düşünebilme imkânı sunulabilecektir. Ayrıca öğrenciler derslerde geçmişle ilgili bilgi ürettiklerinde tarihçilerin gerçekte ne yaptığıyla ilgili teorik bilgiler edinebilecekleri gibi (Donnelly ve Norton, 2011) hazırladıkları tez, seminer ve makaleler sayesinde bu alanda uygulama yapma olanağı da elde edebileceklerdir.

Tarih bölümünde okuyan öğrencilerin tarih metodolojisi ve tarihin nasıl yazıldığına yönelik elde ettikleri bu eğitim olanağı iyi bir şekilde değerlendirilebilirse onlara bireysel anlamda katkılar sağlayabileceği gibi toplumsal anlamda da olumlu getirileri olabilecektir. Her şeyden önce öğrenciler tarih yazımını kullanmayı öğrendiklerinde tarih disiplini içinde yer almaya başlayarak *"uygulama topluluğunun bir parçası olma"* sürecine katılacaklardır (Lave ve Wenger, 1991, s.29'dan akt: De Oliveira, 2006, s.22). Böylelikle birinci elden kaynaklardan yararlanarak araştırma yapmaya özendirilen öğrenciler (Wiley ve Woss, 1996'dan akt: Kiriş Avaroğulları ve Görgen, 2014, s.313) tarihçilerin kullandığı kanıt/yöntem türlerini daha iyi kavrayarak geçmişle ilgili tüm anlatıların da tarihçiler tarafından inşa edildiğini anlayabileceklerdir (Fallece ve Neem, 2005). Bununla bağlantılı olarak öğrenciler sözü edilen inşa sürecinde tarihçinin oynadığı rolden dolayı tarihin bir bakış açısı olduğu gerçeğinin farkına varabileceği gibi farklı dönemlerdeki tarihçilerin aynı tarihsel olayları nasıl gördüklerini inceleyebileceklerdir ki bu da onların mesleki eğitimi için şüphesiz önemlidir (Kincheloe, 2001). Çünkü öğrenciler bu sayede tarihin değişime açık olduğunu ve geçmişi inşa eden tarihçilerin de kendi toplumlarının/ülkelerinin birer üyesi olmalarından dolayı tam anlamıyla objektif olamayacaklarını anlayabileceklerdir (Wirth, 2003). Tarih yazımı öğrencilere bu durumun, tarihçilerin geçmişi ele alırken yaşadıkları zamanın ve benimsedikleri ideolojinin kaygılarını taşımalarından kaynaklandığıyla ilgili bir anlayış kazandırabileceği için de ayrıca değerlidir (Kincheloe, 2001). Nitekim bu anlayışı elde eden öğrenciler tarihî bir sorunla ilgili herhangi bir kaynaktan okumuş veya duymuş oldukları bilgileri olduğu gibi kabullenmeyerek onlara şüpheciliğin beslediği eleştirel bir bakış açısıyla bakabileceklerdir (Fallace ve Neem, 2005; Kincheloe, 2001). Üstelik tarih yazımı sayesinde öğrenciler/öğretmenler tarihsel açıklamaları eleştirel bir biçimde ele alma olanağı elde edecekleri için daha sofistike/çok yönlü bir tarih anlayışı da geliştirebilecektir (Yılmaz, 2008). Bu sayede de tarihsel eserlerin yorumlayıcı doğasıyla ilgili farkındalıkları artacak ve tıpkı profesyonel tarihçiler gibi geçmişi süregelen bir tartışma olarak düşünecek donanıma sahip olabileceklerdir (Fallece ve Neem, 2005).

Üniversitedeki öğrencilerin tarih yazımı sayesinde tarihin doğasına yönelik elde edecekleri donanım ve bununla bağlantılı olarak karşılaştıkları tüm bilgi kaynaklarına karşı takınacakları şüpheci/eleştirel bakış açısı, tarihin bazı çevrelerce kötüye kullanılmasından dolayı (Stradling, 2003) sağlıklı bir toplumsal yapının oluşabilmesi için de önemli görülebilir. Bilindiği üzere tarihin kötüye kullanımı geçmişten günümüze hemen her dönemde karşılaşılan bir durumdur (Bédarida, 2001). Üstelik günümüzde yaşanan teknolojik gelişmeler (Wirth, 2003) ve başta sosyal medya olmak üzere iletişim kanallarının aşırı çoğalmasından dolayı tarihin kötüye kullanılma durumunun daha da kolaylaşıp yaygınlaştığı ülkemiz ve dünya üzerinde yaşanan olaylar/örnekler üzerinden görülebilmektedir (Bkz. Şimşek ve Yalı, 2019). Eğer öğrencileri, onların geleceğin yurttaşları olacağını hesaba katarak da bütün toplumu, başta siyasi manipülasyonlar olmak üzere günümüzde oldukça yaygınlaşan tarihin kötüye kullanımına karşı korumak

istiyorsak okullardaki tarih eğitiminde tarihin doğasının öğretimini ön plana çıkaracak etkinliklere yer verilmesi oldukça önem arz etmektedir (Yılmaz, 2008). Bunu gerçekleştirmenin en uygun yollarından biri de tarihçi ve tarih öğretmen adaylarına lisans eğitimleri sırasında tarihin nasıl yazıldığına yönelik iyi bir eğitim verilmesidir (Wirth, 2003). Çünkü bu eğitim sayesinde onlar daha önce belirtildiği üzere tarihin doğası/metodolojik boyutu hakkında yeterli bir donanıma sahip olabilecek ve bu doğrultuda elde ettikleri bilgileri öğrencilerine aktararak (Fallace, 2009) onların da tarihin doğasıyla ilgili farkındalığa sahip, eleştirel düşünebilen bireyler olarak yetişmelerine katkıda bulunabileceklerdir.

Demokratik bir toplumda öğrencilerin ve bütün vatandaşların karşılaştıkları ham bilgilerin güvenirliliğini eleştirel olarak değerlendirmeden kabul etmeleri istenen bir durum değildir (Bråten, Strømsø ve Britt, 2009). Üstelik herkesin *"göz küremizin dikkatini çekmek istediği"* bir bilgi çağında yaşadığımız gerçeği de eleştirel okuryazarlığı, demokrasinin canlılığının devam etmesi için daha önemli hâle getirmiş durumdadır (VanSledright, 2002, s.152). Ayrıca yaşadığımız bilgi çağında toplumdaki her bireyin sadece tarihte değil diğer akademik alanlarda ve hatta okul dışı okuma yazma görevlerinde hangi kaynaklara güvenilip hangilerine güvenilmeyeceği hususunda bir karar vermesi gerekmektedir. Kısacası eski zamanlarda sadece yetkin tarihçilerden beklenen nitelikler günümüzde genel okuyuculardan ve vatandaşlardan da talep edilmektedir (Bråten, Strømsø ve Britt, 2009). Bu nedenlerden dolayı da tarih metodolojisine/yazıcılığına yönelik eğitimi yalnızca tarihçi ve öğretmen adaylarının gelişiminin bir parçası olarak değil, aynı zamanda toplumdaki her bireyin alması gereken bir eğitim olarak düşünmemiz gerekmektedir (Loewen, 2015; Tekeli, 1998; Yılmaz 2008).

Tüm bu bilgilerden anlaşılacağı üzere tarih öğrencilerine lisans eğitimleri sırasında tarih yazımına yönelik etkili bir eğitim verilmesi hem onların mesleki gelişimi hem de toplumsal fayda açısından birçok katkı sağlama potansiyeline sahiptir. Bu potansiyelinden dolayı tarihçiler ve tarih eğitimcileri tarih yazımının öğretmen yetiştirmedeki ve öğretmenlerin mesleki gelişimindeki rolüne vurgu yapmalarına rağmen (Brown ve Hughes, 2018) bu alanda yeterince araştırma yapılmaması da özellikle dikkat çekicidir (Yılmaz, 2007; 2008). Ancak bu ihmale rağmen alanyazında öğretmen adaylarına (Blaszak, 2010; Fallece, 2007; 2009; McDiarmid, 1994; McDiarmid ve Vinten Johansen 2000) ve öğretmenlere (Brown ve Hughes, 2018; Fallace ve Neem, 2005)yönelik yapılan bazı çalışmaların bulunduğu da belirtilmelidir. Türkiye'de ise ilgili alanyazın incelendiğinde tarih yazımına yönelik sadece iki çalışmanın bulunduğu görülecektir. Bu çalışmalardan birisi Kiriş Avaroğulları ve Görgen (2014) tarafından tarih öğretmen adaylarının tarih makalelerini/deneme yazılarını yazabilme yeterliliklerini anlamaya yönelik olarak gerçekleştirilen araştırmadır. Diğer çalışma ise Ulusoy'un (2017) tarih öğretmenlerinin tarihçilik ve tarih yazımıyla ilgili görüşlerini ortaya koymayı amaçlayan araştırmadır.

Görüldüğü gibi Türkiye'de üniversitede öğrenim gören tarih öğrencilerinin tarihin nasıl yazıldığını bilmenin önemine yönelik farkındalıklarını ortaya koymayı amaçlayan herhangi bir çalışma bulunmamaktadır. Üstelik yurt dışında bu alanda yapılan çalışmaların önemli bir bölümünün öğretmen yetiştirme ve öğretmen adaylarının sahip olduğu düşünceler üzerine yoğunlaştığı göz önünde bulundurulduğunda (Brown ve Hughes, 2018) Türkiye'de bu alanda önemli bir eksiklik bulunduğu da söylenebilir. Bu nedenle araştırmada hem tarihçi hem de tarih öğretmeni adayı olan öğrencilerin, tarihin nasıl yazıldığını bilmenin önemine yönelik farkındalıklarını ortaya koyarak alana bir katkı sağlanmak istenmiştir. Bu amaçla katılımcıların;

1- Tarih bölümünde okuyan bir öğrencinin öğrenmesi gereken en önemli konu alanlarının neler olduğuna,

2- Tarihin nasıl yazıldığına yönelik ders dışında kitap ya da makale okuma durumlarına,

3- Tarih bölümünde okuyan bir öğrencinin tarihin nasıl yazıldığını bilmesinin gerekli olup olmadığına ve

4- Toplumun tarihçi olmayan kesimlerinin tarihin nasıl yazıldığını bilmesinin gerekli olup olmadığına yönelik görüşleri araştırılmak istenmiştir.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırma, nitel anlayışla yürütülmüş olup temel nitel araştırma deseni benimsenmiştir. Merriam'ın (2013, s.22-23) belirttiği üzere temel nitel araştırma deseninde *"araştırmacılar; insanların yaşamlarını nasıl yorumladıkları, dünyalarını nasıl inşa ettikleri ve deneyimlerine ne anlam kattıklarıyla ilgilenirler. Bütün amaç, insanların hayatlarını ve deneyimlerini nasıl kavradıklarını anlamaktır."* Araştırma kapsamında tarih öğrencilerinin tarih yazımıyla ilgili deneyimlerinin ortaya konulması amaçlandığı için temel nitel araştırma deseni benimsenmiştir.

Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırma 2017-2018 eğitim öğretim yılında, Türkiye'nin doğusunda bulunan iki üniversitenin tarih bölümü son sınıflarında okuyan ve aynı zamanda pedagojik formasyon eğitimi alan öğrencilerle gerçekleştirilmiştir. Katılımcılar kendi fakültelerinde tarih alanına, eğitim fakültesinde ise öğretmenlik mesleğine yönelik eğitim almaktadırlar. Bu açıdan katılımcılar hem tarihçi hem de öğretmen adayıdırlar. Çalışmaya katılan katılımcıların 53'ü A Üniversitesi'nde, 27'si ise B Üniversitesi'nde öğrenimlerini sürdürmektedirler.

Tablo 1.
Katılımcıların ÜniversiteDağılımı

Üniversite	f	%
A	53	66
B	27	34
Toplam	**80**	**100**

Katılımcıların 46'sı kız, 34'ü erkektir. Araştırmaya hız ve pratiklik kazandırmak amacıyla katılımcılar kolay ulaşılabilir durum örneklemesi (Bkz. Yıldırım ve Şimşek, 2013) yoluyla belirlenmiştir. Araştırmanın açık uçlu soru uygulamasında 80 katılımcı yer almıştır. Söz konusu öğretmen adaylarından görüşme isteğine olumlu yanıt veren 15 öğretmen adayıyla da gönüllük esasıyla yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmeye katılan katılımcıların sekizi kız, yedisi erkek olup, sekizi A Üniversitesi, yedisi ise B Üniversitesi'nde öğrenim görmektedir. Görüşmeye katılan katılımcılar 1 ile 15, sadece açık uçlu form uygulamasına katılanlar ise 16 ile 80 arasında sıralı bir şekilde sayılarla kodlanmıştır.

Tablo 2.
Katılımcıların CinsiyetDağılımı

Cinsiyet	f	%
Erkek	34	43
Kız	46	57
Toplam	**80**	**100**

Veri Toplama Araçlarının Geliştirilmesi ve Verilerin Toplanması

Bilindiği üzere nitel araştırmalarda geçerliliği sağlamak için birden fazla veri toplama aracı/yöntemi kullanmak çok önemlidir (Creswell, 2013; Glesne, 2012). Bu nedenden dolayı araştırmada hem görüşme hem de açık uçlu soru formundan yararlanılmıştır. Her ne kadar bazı sınırlılıkları olsa da katılımcıların yazılı cevaplarındaki yorumlarına yansıttıkları derin ve detaylı duygular nedeniyle açık uçlu anketler/formlar nitel araştırmalar için temel bir veri kaynağı olarak düşünülmektedir (Patton, 2014). Araştırma kapsamında katılımcılarla görüşmeler ses kayıt cihazı kullanılarakyapılmıştır. Çünkü nitel araştırmalarda katılımcıların algı, his ve bilgilerini doğru bir şekilde anlamak için derinlemesine ve yoğun mülakatların yapılması çok önemlidir (Patton, 2014). Her iki veri toplama aracında da aynı nitelikte beş adet açık uçlu soru bulunmaktadır. Katılımcılara görüşmelerde de aynı sorular sorulmuş ve yüz yüze yapılan bu görüşmeler yoluyla daha derinlikli veriler elde edilmeye çalışılmıştır. Literatürün taranmasıyla

hazırlanan açık uçlu soru formunun soruları için önce konu alanında uzman üç öğretim üyesinin görüşüne başvurularak bu doğrultuda gerekli düzeltmeler yapılmış, sonra da eğitim fakültesi tarih öğretmenliği ana bilim dalı son sınıf öğrencileriyle pilot çalışma gerçekleştirilmiştir. Hem pilot çalışmanın sonucu hem de bu çalışmaya katılan öğretmen adaylarının görüşleri dikkate alınıp bazı değişiklikler yapılarak veri toplama aracına son şekli verilmiştir. Bu soruların görüşme yoluyla uygulanmasına yönelik yine aynı öğrencilerden üç kişi ile pilot çalışma yürütülerek bu forma da son şekli verilmiştir. Açık uçlu form verileri 15. 04. 2018 tarihinde, görüşme verileri ise 2018 yılı nisan ve mayıs aylarında toplanmıştır.

Veri Analizi

Veriler, içerik analizi yöntemi (Bkz. Yıldırım ve Şimşek, 2013; Kızıltepe, 2015) ile analiz edilmiştirAraştırmada içerik analizinin kullanılmasının nedeni hem verilerin derinlemesine analiz edilebilmesini hem de belirgin olmayan tema ve boyutların ortaya çıkarılmasını sağlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2013).Öncelikle görüşmeleri içeren ses kayıtları bilgisayara aktarılmış ve yazıya dökülmüştür. Daha sonra gerek görüşmelerden ve gerekse açık uçlu formdan elde edilen veriler, aşina olmak ve onları iyice anlamak için tekrar tekrar okunmuştur. Araştırmacılar tarafından tümevarımcı bir anlayışla verilerden benzerlik ve farklılıklar dikkate alınarak kodlar ve kategoriler oluşturulmuştur. Bu hususta araştırmacılar hem ayrı ayrı hem de birlikte çalışarak ortak bir noktaya ulaşmaya çalışmıştır (Kızıltepe, 2015). Ayrı çalışma aşamasında araştırmacılar veri setinin ilk beş sayfasını bireysel olarak kodlamış ve ardından bir araya gelerek görüş birliği ve görüş ayrılığı yaşadıkları noktalar üzerinde tartışmıştır. Ardından her araştırmacı analize devam edip veri setinin üçte ikisini tamamladığında tekrar bir kodlama kontrolü yapılmıştır. Son olarak araştırmacılar, birlikte görüş birliği ve ayrılığı yaşadıkları kısımlar üzerinde yoğunlaşarak uzlaşma sağlamıştır (Bkz. Miles ve Huberman, 2015). Araştırmacıların analizinin güvenilirlik yüzdesi, Miles ve Huberman'ın (2015) belirtmiş oldukları güvenirlik formülüne göre (Güvenirlik = Görüş Birliği / Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı) % 91, 7 olarak bulunmuştur. Daha sonra nitel araştırmalarda deneyim sahibi olan bir uzman da tüm süreç hakkında bilgilendirilerek veri toplama ve analizi süreci baştan sona birlikte gözden geçirilmiştir. Ardından uzman denetçinin yaptığı uyarılar da dikkate alınarak veriler tekrar incelenmiş ve kategorilere son şekli verilmiştir. Ayrıca araştırmanın verileri farklı uzmanlar tarafından yapılabilecek teyit incelemesi için saklanmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bulgular, frekans ve yüzdeleri ile birlikte tablolar hâlinde sunulmuştur. Bu sunumda katılımcıların görüşmeler ve açık uçlu form uygulaması sırasında verdikleri cevaplardan doğrudan alıntılara da yer verilmiştir. 1-15 kodlu katılımcılardan yapılan alıntılar görüşme, 16-80 kodlu katılımcılardan yapılan alıntılar ise açık uçlu form verilerinden alınmıştır.

Etik Prosedürler

Bu araştırmanın bütün aşamalarında etik ilke ve kurallara uygun hareket edilmiştir. Araştırmada yer alan katılımcılar onam formu imzalamıştır. Bu araştırma, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Birim Etik Kurulu'nun 12 Kasım 2020 tarihinde yaptığı 13 sayılı toplantıda alınan 11 numaralı karar ile etik ve bilimsel açıdan uygun görülmüştür.

Bulgular

Katılımcıların Tarih Bölümünde Okuyan Bir Öğrencinin Öğrenmesi Gereken En Önemli Konu Alanlarının Neler Olduğu ile ilgili Görüşleri

Araştırmada ilk olarak katılımcılara tarih bölümünde okuyan bir öğrencinin öğrenmesi gereken en önemli konu alanlarının neler olduğu sorulmuş ve elde edilen bulgular aşağıda Tablo 3'te gösterilip yorumlanmıştır. Bu soru ile katılımcıların en önemli gördükleri konu alanları içinde tarih metodolojisine nasıl bir yer verdikleri belirlenmek istenmiştir.

Tablo 3.
Katılımcıların Tarih Bölümünde Okuyan Bir Öğrencinin Öğrenmesi Gereken En Önemli Konu Alanlarının Neler Olduğu ile ilgili Görüşleri

En önemli konu alanları	f	%
Cumhuriyet tarihi	33	21
Osmanlı tarihi	29	18
Eski Çağ /İlk Çağ tarihi	14	9
Tarih metodolojisi	13	8
Selçuklu tarihi	10	6
Genel olarak Türk tarihi	10	6
Hiç ayrım olmamalı-Hepsi	9	6
İslamiyet öncesi Türk tarihi	7	4
Dünya tarihi	5	3
Roma ve Bizans tarihi	5	3
Orta Çağ tarihi	4	3
Osmanlıca	3	2
Avrupa tarihi	3	2
Asya tarihi	3	2
Türk-İslam tarihi	2	1
Bibliyografya bilgisi	2	1
Büyük adamlar ve icraatları	2	1
Diğer	5	3
Toplam	**159**	**100**

Tablodan anlaşılacağı üzere, katılımcıların tarih bölümünde okuyan bir öğrencinin öğrenmesi gereken en önemli konu alanlarının neler olduğuyla ilgili görüşleri daha çok siyasal tarih üzerinde yoğunlaşmıştır. Ayrıca katılımcıların Cumhuriyet tarihi, Osmanlı tarihi ve Eski Çağ tarihini bu hususta ön plana çıkardıkları görülmektedir. Bu çalışma açısından önem taşıyan tarih metodolojisi, katılımcılarca dördüncü sırada belirtilmiştir. Katılımcılar bu konuda doğrudan tarih metodolojisi yerine bu alana ait yeterlikleri belirtmişlerdir. Katılımcılar tarih metodolojisine yönelik olarak araştırma yapma, kaynak tarama, künye bilgisi, doğru kaynağa ulaşma, kaynağı kullanabilme, kaynakları karşılaştırma, kaynak tahlili, bilgilerin doğruluğunu kontrol etme, olaylara tarafsız bakma, eleştirel düşünme, dönemin şartlarına göre düşünme ve yazım bilgisi gibi yeterlikleri sıralamışlardır. Bu hususta katılımcı 2 *"…onun yanında tarihin belli başlı kurallarını bilmek lazım. Yani bir konuyu araştıracağın zaman nasıl* [ve] *nerelere başvuracağını bilmek lazım. Yani metodoloji gibi şeyleri öğrenmek lazım."* derken, benzer düşüncelere sahip olan katılımcı 9 *"…kaynak tahlili. Mesela* [herkes] *bir konuda yazılan bir şeyi okuyabilir. Herkes yazabilir de. Bir sınırlama yok. Bunun doğruluğu geçerliliği nedir*? *Yani bu amaçla kaynak tahlilini iyi yapabilmeli."* demiş, katılımcı 35 de *"Araştırma yaptığı konunun gerçekliği hakkında emin olmalıdır. Birinci elden kaynak olup olmadığına dikkat etmesi, tarafsız olması ve kaynak karşılaştırması yapması gerekir."* şeklinde görüş belirtmiştir. Katılımcılar nispeten üst sıralarda Selçuklu tarihi, genel olarak Türk tarihinin bütünü ve tarih alanlarının ayrım yapılmadan hepsinin öğrenilmesi gerektiğini dile getirmişlerdir. Katılımcıların orta sıralarda belirttikleri alanlar ise İslamiyet öncesi Türk tarihi, Dünya tarihi, Roma ve Bizans tarihi olarak sıralanmıştır. Katılımcılarca birer kez belirtilen İslam tarihi, yakın tarih, Mısır tarihi, Yunan tarihi, tarihsel evrim ve savaş tarihine ise diğer kategorisinde yer verilmiştir.

Katılımcıların Tarihin Nasıl Yazıldığına Yönelik Ders Dışında Kitap ya da Makale Okuma Durumları

Katılımcılara ikinci olarak tarihin nasıl yazıldığına yönelik ders haricinde kitap ya da makale okuyup okumadıkları sorulmuş ve elde edilen bulgular Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4.
Katılımcıların Tarihin Nasıl Yazıldığına Yönelik Ders Dışında Kitap ya da Makale Okuma Durumları

Okuma Durumu	f	%
Okuyanlar	16	20
Okumayanlar	64	80
Toplam	**80**	**100**

Tablo 4'teki oranlar sadece öğrencilerin bu soruya doğrudan verdiği cevaplardan değil aynı zamanda okudukları eser isimlerinin teyit edilmesi yoluyla oluşturulmuştur. Çünkü katılımcıların bir kısmı bu soruya sadece evet cevabını vermekle yetinmiş, bir kısmı da ilgisiz eser isimleri belirtmiştir. Tablodan da görüleceği üzere katılımcıların büyük çoğunluğu bu alana ilgisiz kaldıklarını ifade etmişlerdir. Örneğin katılımcı 11 *"Hayır. Yani şu kitapları okursan belki biraz kendini geliştirirsin diye buna yönelik bir yönlendirme de olmadı. Kütüphanede de çok vakit geçirdim ama ona yönelik kitaba çok dikkat etmedim."* şeklinde görüş belirtmiştir. Katılımcı 7 ise x kütüphanesinde çalışan babasından yardım aldığını belirterek *"Hayır hocam. Okumadım. Niye okumadım? Benim babam zaten kütüphaneci… Babam yayınla alakalı, sürekli içli dışlı olduğu için* [ve] *çoğunlukla kuralları bildiği için…kitap yerine babam geçti… Yani babamdan dolayı bilgiliyim.* [O] *takıldığım noktada yardımcı oluyor."* ifadelerini kullanmıştır.

Katılımcıların Tarih Bölümünde Okuyan Bir Öğrencinin, Tarihin Nasıl Yazıldığını Bilmesinin Gerekliliğiyle ilgili Görüşleri

Tablo 5.
Katılımcıların Tarih Bölümünde Okuyan Bir Öğrencinin, Tarihin Nasıl Yazıldığını Bilmesinin Gerekliliğiyle ilgili Görüşleri

Görüşler	f	%
Gerekli görenler	78	98
Gereksiz görenler	1	1
Cevap vermeyenler	1	1
Toplam	**80**	**100**

Katılımcıların neredeyse tamamı, tarih bölümünü okuyan bir öğrencinin, tarihin nasıl yazıldığını bilmesinin gerekli olduğunu düşünmektedirler. Katılımcılardan sadece birisi olumsuz cevap verirken birisi ise bu soruyu cevapsız bırakmıştır.

Tablo 6.
Katılımcıların Tarih Bölümünde Okuyan Bir Öğrencinin, Tarihin Nasıl Yazıldığını Bilmesinin Niçin Gerekli Olduğu ile ilgili Görüşleri

Gerekçeler	f	%
Akademik kariyer yapma ve eser yazma	38	41
Doğru ve bilimsel eser yazma	22	24
Gelecekte öğrencilerine bu konuları öğretme ihtimali	7	8
Okunan eserlerin/bilgilerin doğruluğunu tespit etme	5	5
Bu konuda yardım isteyen birisine yardımcı olma	5	5
Okuduğu bölümün gerektirmesi	4	4
Donanımlı yetişebilme	3	3
Faydalı eserler yazma	2	2
Tarihi iyi anlama	2	2
Tarihi doğru anlatma	1	1
Doğru bilgiye ulaşmayı sağlama	1	1
Merak edilen bilgiye ulaşmayı kolaylaştırma	1	1
Bilginin gerekli olması	1	1

Sebep belirtmeyen	1	1
Toplam	**93**	**100**

Katılımcıların bu konudaki ilk gerekçeleri; akademik kariyer ve eser yazımı için fayda sağlaması görüşüdür. Katılımcılar tarihî bir eserin nasıl yazıldığını bilmenin ileride kendilerine tarihçi/araştırmacı/akademisyen olma, yüksek lisans ve doktora eğitimi yapma ile kitap yazmada kolaylık ve fayda sağlayacağını belirtmişlerdir. Katılımcılar özellikle kitap yazma üzerinde (26 kişi) daha fazla durmuşlardır. Katılımcıların bir kısmı da tarih bölümünü okuyan kişilerin, işleri bu olduğu için eser yazmaları gerektiğini ya da eğer ileride eser yazacaklarsa bu bilgilerin işlerini kolaylaştıracaklarını dile getirmişlerdir. Bu düşüncede olan katılımcı 4 *"…eğer ilerisi için bir akademik çalışma düşünüyorsa bu aldığı eğitim işine yarayacaktır. İnsan bugün düşünmüyor. Ama ileride düşünebilir yani. Şu an sadece öğretmenlik düşünebilirsin. İleride akademisyenlik düşünebilirsin. Bu senin her alanda yanında olur.",* katılımcı 37 de *"Çünkü tarih okuyan bir bireyin eser yazmasının gerekli olduğunu düşünüyorum. Bu yüzden de nasıl eser yazıldığını öğrenmek gerekir."* ifadeleriyle bu konuya dair görüşlerini aktarmışlardır. Katılımcıların ilkiyle bağlantılı olmakla birlikte ayrı değerlendirilebilecek ikinci sıradaki görüşleri; doğru ve bilimsel eser yazabilmek için şeklindedir. Katılımcılar yazacakları eserlerin doğru, bilimsel, gerçek ve güvenilir olması için bu konuları bilmeleri gerektiği görüşünü ileri sürmüşlerdir. Bu konuda katılımcı3*"Yani biz sonuçta okuduk. Daha ileride bizden sonraki nesillere aktarabilmek için,* [yazdığımız] *yeni bir eserin doğru olması gerekiyor. Bu yüksek mercilerde inceleniyor. Bunu da en doğru şekilde yazmamız gerekiyor. Onun eğitimini de iyi almamız gerekiyor.*",katılımcı 62 de "*Çünkü daha orijinal ve objektif bir eser verme açısından ve kaynakların güvenilirliği açısından önemli."* sözleriyle düşüncelerini ifade etmişlerdir.

Katılımcıların diğer görüşlerinin yüzdesi oldukça düşmektedir. Katılımcıların üçüncü sıradaki görüşleri ileride öğrencilerine bu konuları öğretme ihtimalinin olabileceğidir. Bu hususta katılımcı 51 *"Kendi öğrencilerine bunu aktarma gereği olabilir."*demiştir. Katılımcıların nispeten orta sıralardaki görüşleri, okunan eserin/bilgilerin bilimsel olup olmadığını ve doğruluğunu tespit edebilmesi, bu konuda yardım isteyenlere yardımcı olması ve şu anda okuduğu bölümün bu konuları bilmesini gerektirdiğidir. Verilen bilgilerin doğruluğunu tespit edebilmesi hususunda katılımcı 60 *"…tarih öğrencisi aldığı bilgilerle kitabın içeriğinde doğru kaynağın kullanılıp kullanılmadığını rahatça anlayabilir.",* okuduğu bölümün bu konuları bilmesini gerektirdiği hususunda katılımcı10 *"Aslında biz bunu arkadaşlarımızın arasında çok konuşuyoruz. Mesela bazen sohbet konusu açılıyor. Ya biz niye tez yazıyoruz? Biz tarihçi mi olacağız? Biz şu mu olacağız? Bu mu olacağız? Ama bence bir kişi bu bölüme geldiyse, tarih bölümüne geldiyse bunu öğrenmesi gerekiyor. Tarihçi olsun ya da olmasın. Sonuçta bu bölümün bir gerekliliği bu. Yani edebiyatta da olsa, başka bölümde de olsa eğer bu bölümün gerekliliğinde bu varsa bunu öğrenmesi gerekiyor…"* şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Katılımcıların görüşlerinden birisi de donanımlı yetişmek için bu konuların bilinmesi gerekliliği üzerinedir. Bu düşünceyi ifade eden katılımcı 27*"Alanında yeterli bir seviyeye ulaşabilmek için her alanda bilgi sahibi olmak gerektiğini düşünüyorum."* ifadelerini kullanmıştır. Katılımcılar bu konuda alt sıralarda faydalı eserler yazmak için, tarihi daha iyi anlamak için, tarihi doğru anlatmak için, doğru bilgiye ulaşmayı sağladığı için, merak edilen bilgiye ulaşmayı kolaylaştırdığı için ve bilgi gerekli olduğu için düşüncelerini dile getirmişlerdir.

Katılımcıların Toplumun Diğer Kesimlerinin Tarihin Nasıl Yazıldığını Bilmesinin Gerekliliği ile ilgili Görüşleri

Tablo 7.
Katılımcıların Toplumun Diğer Kesimlerinin Tarihin Nasıl Yazıldığını Bilmesinin Gerekliliği ile İlgili Görüşleri

Görüşler	f	%
Gerekli görenler	47	59
Şartlı gerekli görenler	7	9
Gerekli görmeyenler	12	15
Cevap vermeyenler	14	18
Toplam	**80**	**100**

Katılımcıların önemli bir kısmı tarihçiler dışında toplumun diğer kesimlerinin de tarih yazımını bilmesinin gerekli olduğunu dile getirmişlerdir. Katılımcılardan bir kısmı bu soruya şartlı olarak gerekli şeklinde yanıt vermişlerdir. Bu katılımcılardan üçü ilgi ve merakı olanlar, ikisi okuyan ve meslek sahibi olanlar, diğer ikisi ise eser yazmak isteyenler için gerekli cevabını vermişlerdir. Katılımcılardan 12'si bu soruya gerekli değil cevabını verirken, 14'ü de soruyu cevapsız bırakmışlardır.

Tablo 8.
Katılımcıların Toplumun Diğer Kesimlerinin Tarihin Nasıl Yazıldığını Bilmesinin Niçin Gerekli Olduğu ile İlgili Görüşleri

Gerekçeler	f	%
Tarihi daha doğru bir şekilde öğrenebilme	12	22
Asılsız şeylere inanmanın önüne geçme	11	20
Eser yazabilme	10	19
Toplumun bilgili ve kültürlü olması	8	15
Tarihi öğrenme	4	7
Tarihin önemini ve değerini anlama	3	6
Tarih bilinci kazanma	3	6
Akademik bir eserin nasıl meydana geldiğini anlama	1	2
Tarih yazmak isteyenlere yardımcı olma	1	2
Bu alanın herkes için önemli olması	1	2
Toplam	**54**	**100**

Toplumun diğer kesimlerinin de tarihî bir eserin nasıl yazıldığını bilmesine yönelik olumlu düşünen katılımcıların en önemli gerekçeleri; tarihi daha doğru, gerçekçi ve objektif bir şekilde öğrenip anlayabilmektir. Bu hususta katılımcı 55 *"Çoğu insan doğru bilgiler ister. Söz konusu tarih ise doğru bilgi gereklidir. Zaten o yüzden herkes her alanda araştırma yapma hakkına sahip olduğu için doğru, objektif bilgiler öğrenmesi açısından tabii ki önemlidir…"* şeklinde görüşünü belirtmiştir. Katılımcıların ikinci sıradaki görüşleri etkili bir vatandaşlık için önemli olan bir vasfa işaret etmektedir: Toplumun tarihsel bir eserin nasıl yazıldığını bilmesi, onların bir eserin, bilginin doğru ya da bilimsel olup olmadığını anlamalarını sağlayacak, özellikle medya başta olmak üzere çeşitli kanallarca üretilen asılsız şeylere inanmalarının önüne geçecek şekilde farkındalık kazandıracaktır. Bu hususta katılımcı 8 *"...ya da günümüzde basın aracılığıyla insanlara bazı şeyler öğretiliyor. Bu da insanların tarihi bilmediğinden kaynaklanıyor. Daha detaylı bir şekilde araştırılmasını bilmek ya da bir kitabın nasıl yazıldığını bilmek insanları daha bilinçli hâle getirir. Ve böylece insanlar kendi tarihinden haberdar olur. Bu sebeple bir insanın, normal tarihçiler dışındaki insanların da tarihin, tarih kitaplarının nasıl yazıldığını bilmesi gerekiyor…Örneğin günümüzde televizyonda reyting amaçlı diziler yapılıyor. Ve bunların ne kadarı gerçek ne kadarı doğru?"* kelimeleriyle düşüncesini açıklamıştır.

Katılımcıların yine nispeten üst sıralarda belirttikleri görüşlerinden biri toplumdan herhangi biri eser yazmak isterse bu hususun ona yardımcı olabileceğidir. Bu görüşte olan katılımcıların bir kısmı tarihin toplumun önemli bir kesiminin ilgilendiği bir alan olduğunu ve tarihçiler dışında da kaleme alınabildiğini belirtmişlerdir. Bu hususta katılımcı 54 *"Tarih bir tıp veya hukuk gibi sadece eğitim alan kişilerin yorumu ile açıklanmaz. Tarih herkesin dilinde olan ve birçok tarihçi olmayan kişinin kitap yazdığı alandır. Bu yüzden bu işe kalkışacak kişinin tarih yazıcılığını bilmesi gerekir."* demiştir. Katılımcıların yine nispeten üst sıralardaki görüşlerinden biri de toplumun bilgili ve kültürlü olması içindir. Bu hususta katılımcı 45 *"Bu, toplumun ilmî ve üslup açısından gelişimini sağlar."* şeklinde düşüncesini paylaşmıştır. Katılımcıların orta sıralarda belirttiği görüşler tarihi öğrenmek, tarihin (ve tarihçinin) değerini anlamak ile tarih bilinci kazanmak için görüşleridir. Tarihi öğrenmek hususunda katılımcı 70 *"Çünkü toplumun başka kesimleri de tarihini öğrenmiş olur."*, tarihin değerini anlama hususunda katılımcı 64 *"En azından gereksiz konularla uğraşmadığımız anlaşılır. Tarihçilerin değeri anlaşılır.",* tarih bilinci konusunda ise katılımcı 30 *"Tarih bilinci sadece tarihçilerin değil toplumun* [da] *ihtiyacı olan bir normdur. Toplum, okuyacağı eserin nasıl yazılacağını bilmelidir."* şeklinde düşüncelerini aktarmışlardır. Katılımcılarca akademik bir eserin nasıl

meydana geldiğini anlama, toplumdan herhangi birisinin de tarih yazmak isteyen birilerine yardımcı olması ve bu alanın herkes için önemli olması görüşleri ise birer kez belirtilmiştir.

Tablo 9.

Katılımcıların Toplumun Diğer Kesimlerinin Tarihin Nasıl Yazıldığını Bilmesinin Niçin Gerekli Olmadığına Yönelik Görüşleri

Görüşler	f	%
Bu işin ilgi ve merak gerektirmesi	4	33
Herkesin kendi işini yapması gerekmesi	4	33
Bu işin teknik bilgi gerektirmesi	3	25
Toplum için önemli olanın tarihi okumak olması	1	8
Toplam	**12**	**100**

Katılımcıların bu konuda olumsuz düşünmelerinin en önemli sebepleri bu işin ilgi ve merak gerektirmesi ile herkesin kendi işini yapması gerektiğine yönelik inançlarıdır. Bu işin ilgi ve merak gerektirmesi konusunda katılımcı 66 *"Araştırmacı bir toplum değiliz. Kimse gerek duymuyor."* derken, herkesin kendisinin işiniyapması gerektiği konusunda katılımcı 36 *"Hayır. Ne işleri var tarihle? Herkes kendi işini yapsın!"* ve katılımcı 56 *"Herkes kendi işini yaparsa iyi olur."* şeklinde görüşlerini aktarmışlardır. Katılımcıların yakın oranda belirttikleri bir diğer görüş bu işin teknik bilgi gerektirmesi, zor olması ve bu yüzden de toplumun başka kesimlerinin bilmesine gerek olmadığı şeklindedir. Bu görüşte olan katılımcı 10*"…hoca bize demişti ki tarih bölümü çok zor bir bölüm. Neden? Çünkü sokakta herkes tarihçidir. Yani kahveye gidersin tarih konuşulur, evde tarih konuşulur. Kişilerin burada ne kadar bilmesi gerektiği değil de aslında tarihin ne kadar önemli bir bölüm olduğunu, burada işin tarihçilere bırakılması gerektiğini bilmesi lazım. Bundan daha çok tarihin zor bir bölüm olduğunu, bu işi erbabının yapması gerektiğini bilmesi gerekiyor."* diyerek düşüncesini belirtmiştir. Katılımcılardan biri de toplum için önemli olanın tarihi okumak olduğu yönünde görüşünü açıklamıştır.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Hem tarihçi hem de tarih öğretmeni adayı olan öğrencilerin, tarihin nasıl yazıldığını bilmenin önemine yönelik farkındalıklarını belirlemeyi amaçlayan bu araştırma sonucunda, ortaya çıkan sonuçlar ve tartışma aşağıda sunulmuştur. Katılımcıların tarih bölümünde okuyan bir öğrencinin, öğrenmesi gereken en önemli konu alanlarıyla ilgili görüşleri daha çok siyasal tarih üzerinde yoğunlaşmıştır. Katılımcıların siyasal tarih olarak da Türk tarihine ağırlık verdikleri görülmüştür. Aslında bu durum normal kabul edilebilir. Çünkü Türkiye'deki üniversitelerin tarih bölümlerinde yürürlükte olan öğretim programlarının ağırlığını Türk tarihi oluşturmaktadır (Gündüz, 2011). Nitekim Erkan (2011) tarafından yapılan bir incelemede Türkiye'deki fen-edebiyat fakültelerinin tarih bölümlerinde Türk tarihi başlığı altında 144 zorunlu ve 279 da seçmeli dersin yer aldığı ortaya konmuştur. Araştırmamızın çalışma grubunda yer alan katılımcıların öğrenim gördüğü iki üniversitenin lisans programları incelendiğinde de zorunlu derslerin hemen hemen yarısının (%48) ve seçmeli derslerin de üçte birinden biraz fazlasının (%37,5) doğrudan Türk tarihi ile ilgili olduğu görülmektedir (Bkz. Web-1 ve Web-2). Anlaşılacağı üzere lisans eğitimleri sırasında ağırlıklı olarak Türk tarihine yönelik eğitim alan katılımcılar, bu konuda aslan payını Türk tarihine vermişlerdir. Katılımcıların Türk tarihi içerisinde de ağırlığı Cumhuriyet tarihi ve Osmanlı tarihi alanlarına verdikleri görülmektedir. Gündüz'ün (2011) ifade ettiği gibi hem çok uzun bir tarihî geçmişinin olması hem de birçok devletin ve toplumun tarihiyle bağlantılı olması nedeniyle tarih bölümlerinde en fazla yer kaplayan dersler Osmanlı Devleti tarihine yönelik olanlardır. Sonuç olarak Osmanlı Devleti'ne yönelik çok sayıda ders alan katılımcıların önceliklerinden birinin Osmanlı tarihi olması da şaşırtıcı olmasa gerektir.

Bu çalışma açısından önem taşıyan tarih metodolojisi ise katılımcılarca dördüncü sırada belirtilmiştir. Katılımcılar bu konuda doğrudan tarih metodolojisi yerine bu alana ait araştırma yapma, kaynak tarama, künye bilgisi, doğru kaynağa ulaşma, kaynağı kullanabilme, kaynakları karşılaştırma, kaynak tahlili ve yazım bilgisi gibi yeterlikleri sıralamışlardır. Türkiye'de fen-edebiyat fakülteleri tarih bölümlerinin ilk iki

döneminde, öğrencilere alanın araştırma yöntemleri, metodolojisi ve bibliyografyasına yönelik dersler sunulmaktadır. Üstelik bazı üniversitelerde bu dersler daha sonraki dönemlerde de okutulmaya devam edildiği gibi ayrıca tarih metodolojisine ilişkin seçmeli derslere de yer verilmektedir (Erkan, 2009). Ancak araştırmamızın katılımcıları olan öğrencilerin lisans programları incelendiğinde bir üniversitede zorunlu Tarih Metodolojisi ve Bibliyografya I-II, diğer üniversitede ise zorunlu Tarih Metodolojisi I-II ve seçmeli Osmanlı Tarih Yazıcılığı derslerine yer verildiği görülmektedir (Bkz. Web 1 ve Web-2). Katılımcıların tarih metodolojisini Eski Çağ Tarihi'nden sonra dördüncü sırada ve dolaylı olarak ifade etmelerinde bu alana yönelik olarak aldıkları derslerin sayısının diğer alanlara göre daha az olması etkili olmuş olabilir. Katılımcıların büyük çoğunluğunun ders dışında tarih metodolojisi alanına yönelik herhangi bir kitap okumadıkları ve bu alana ilgisiz kaldıkları araştırmadan elde edilen diğer bir bulgu olmuştur.

Katılımcıların neredeyse tamamının tarih bölümünde okuyan öğrencilerin tarihin nasıl yazıldığını bilmelerinin gerekli olduğu görüşünü benimsedikleri görülmüştür. Katılımcılar, tarihî bir eserin nasıl yazıldığını bilmenin ileride kendilerine tarihçi/araştırmacı/akademisyen olmada, yüksek lisans ve doktora eğitimi yapmada, kitap yazmada kolaylık ve fayda sağlayacağını belirtmişlerdir. Türkiye'de öğrencilerin öğrenim gördükleri fen-edebiyat fakültelerinin en önemli işlevlerinden biri bilim adamı ve araştırmacı yetiştirmek olarak görüldüğü için (Yüksel, 2011) katılımcıların bu işlevlere yönelik gerekçeler belirtmeleri normal kabul edilebilir. Katılımcılar bu konuda özellikle kitap yazma üzerinde daha fazla durmuşlardır. Katılımcılar ayrıca bu hususta elde edecekleri bilginin yazacakları eserlerin doğru, bilimsel, gerçek ve güvenilir olmasına yardımcı olacağını belirtmişlerdir. Ulusoy'un (2017) Türkiye'de görev yapan 110 zümre başkanı tarih öğretmeniyle gerçekleştirdiği bir çalışmada elde edilen bulgular katılımcıların kitap yazımı konusuna verdikleri önemi destekler niteliktedir. Söz konusu araştırmada yer alan öğretmenler her ne kadar ülkelerinde tarih yazıcılığının geliştiğini düşünseler de, günümüzde hâlâ metin içinde hiç atıf verilmeden yalnızca kaynakçada referans sunularak yazılan tarih kitapları olduğunu belirtmişlerdir. Bilindiği üzere Türkiye'de ve dünyanın değişik ülkelerinde son dönemde yaygınlaşan bir tarih yazım türü de popüler veya ticari türden eserlerdir. İdeolojik ve dini içeriklere sahip olan bu tarih yazımında, ele alınan konular abartılı sunulduğu gibi aykırı olabilme adına *"tahrifat"* ve *"yalanlar"* da üretilebilmektedir. Bu türden eserlerin bir diğer özelliği de yazarların dipnot ve kaynakça gibi referans unsurlarını kullanmamasıdır (Koç, 2015, s.5). Ulusoy'un (2017) çalışmasında yer alan tarih öğretmenleri de atıf ve kaynakça olmadan hazırlanan bu türden tarih eserlerinin güvenilir olmayacağını ve bu eserlere yapılacak referansların da bilgi kirliliği ve karmaşasına neden olabileceği uyarısında bulunmuşlardır. Araştırmamızda yer alan katılımcıların bu konudaki diğer görüşleri, gelecekte öğrencilerine bu konuları öğretme ihtimali olması, okunan eserlerin/bilgilerin doğruluğunu tespit etmek isteği, bu konuda yardım isteyen birisine yardımcı olmak arzusu, okudukları bölümün bu eğitimi gerektirmesi, donanımlı yetişebilmek ve tarihi doğru aktarma arzusu şeklinde sıralanmaktadır. Öncelikle geleceğin tarihçileri olmaya namzet olan öğrencilerin tarih metodolojisi/yazıcılığı konusunda donanımlı olma ve bu sayede tarihi doğru aktarabilme isteğinde olduklarını ifade etmeleri kendi alanlarıyla ilgili sorumluluk hissi taşıdıklarını göstermesi açısından değerli görülebilir. Nitekim Tosh'un da (2011) belirttiği üzere, tarihçilerin toplumun geçmiş hakkında doğru bilgiler edinmesi ve tarihsel mitlerin kötü sonuçlarından korunması hususlarında çok önemli rolleri bulunmaktadır. Üstelik tarihçiler bu sorumluluklarını yerine getirmezse oluşacak boşluğu tarih alanında profesyonel eğitim almayan önyargılı kişilerin doldurup yanlış bilgiler temelinde yapacakları yorumlarla toplumu istedikleri gibi yönlendirecekleri de unutulmamalıdır. Ayrıca katılımcıların bu konudaki görüşleri tarih yazımının kişisel gelişimlerine katkı yapacağına inandıklarını da ortaya koymaktadır. Araştırmamız sonucunda elde edilen bu bulgu hem yurt dışında (Brown ve Hughes, 2018; De Oliveira, 2006) hem de Türkiye'de (Yılmaz, 2008) yapılan bazı çalışmanın sonuçlarıyla benzeşmektedir.

Katılımcıların yarısından fazlası, toplumun diğer kesimlerinin de tarihin nasıl yazıldığını bilmesini gerekli görürken, bir kısmı gereksiz, bir kısmı ise şartlı olarak gerekli görmüşlerdir. Katılımcıların bu konudaki olumlu düşüncelerinin en önemli gerekçeleri tarihi daha doğru bir şekilde öğrenebilmek ve asılsız şeylere inanmanın önüne geçmektir. Günümüz dünyasında çocuklar, gençler [ve toplumdaki her birey] tabiri caizse bir *"bilgi bombardımanına"* maruz kalmaktadır (Harnett, 2009, s.148). Bu öyle bir

bombardımandır ki günümüz bireyi siyasiler, gazeteciler, köşe yazarları, reklamcılar vb. birçok kesim tarafından kendi çıkarları doğrultusunda bilgilendirilip yönlendirilmeye çalışılmaktadır (Kabapınar, 2014). Ayrıca günümüzde internet de hem yaygınlaşması hem de her yerden kolaylıkla ulaşılması nedeniyle tarihi bilgilerin aktarımı için en yaygın kullanılan araçlardan biri hâline gelmiştir. Ancak internet ortamında yer alan bazı bilgilerin *"bilinçli bir biçimde ve manipülasyon amacıyla bu ortama aktarılabildiği de"* unutulmamalıdır (Kanat, 2017, s.114, 116). Bu nedenlerden dolayı Tekeli'nin (1998) dile getirdiği gibi, tarih metodolojisi dolayısıyla tarihin nasıl yazıldığı üzerinde durmak ve bu hususları dile getirmek, yalnızca tarih araştırmacılarının görevi olarak düşünülmemelidir. Sadece tarihi yazanların değil tarih okuyucularının da tarih metodolojisi hakkında bilgi sahibi olmaları gerekmektedir. Bu gerekliliğin tarihin bilim dışı kullanılmasından doğduğuna vurgu yapan Tekeli, metodoloji bilgisinin tarih okuyucusunun bilhassa bilimsel olanı bilimsel olmayandan ayırt etmesi için gerekli olduğunu da ifade etmektedir. Nitelikli bir tarih eğitiminin en önemli iki özelliğini tarihsel eleştiri becerilerinin kazandırılması ve derinlemesine edinilmiş bir tarih bilgisi olarak belirten Tosh da (2011, s.23), mitlerin etkisine karşılık böyle bir eğitimi *"sadece eğitimli bir azınlığın lüksü değil, toplumsal bir gereklilik"* olarak vurgulamaktadır. 1930'lu yıllarda ünlü tarihçi Carl Becker; *"Everyman His Own Historian"* isimli makalesinde hepimizin mecburen birer tarihçi olduğunu iddia ederek herkesin tarihsel düşünmeyle meşgul olması çağrısında bulunmuştur. Becker böylelikle insanları okudukları metinlerde insan etkisini anlamaya, yarı gerçeklik ve yanlışlığın bataklığında gerçeği araştırıp bulmaya ve sosyal dünyayı anlamada kesinliğin anlaşılmasının zor olduğu gerçeğini görmeye davet etmiştir (Wineburg, 1991). Benzer düşüncelere sahip olan Loewen'in (2015, s.636) *"kendi kendilerinin tarihçileri olan, yalanları ve çarpıtmaları tespit edebilen, geçmişte aslında nelerin olduğunu belirlemek için kaynaklardan yararlanmasını bilen yurttaşlar, demokrasi için olağanüstü bir güç oluştururlar"* sözleriyle dile getirdiği gibi, tarihin nasıl yazıldığı ve üretildiği hakkında bilgi sahibi olmak günümüzde sadece tarih öğrencilerinin değil toplumdaki her bireyin sahip olması gereken bir yeterlilik hâline gelmiştir. Hatta günümüz dünyasında bireylerin geliştirmek zorunda oldukları okuryazarlıklardan birinin de "tarih okuryazarlığı" olacağı söylenebilir. Bu yeterlilik alanı, günümüzde yaşanan teknolojik gelişmeler sonucunda çeşitli kanallardan edindikleri bilgilerden *"hangisinin gerçekten* [doğru] *olduğu"* hususunda emin olamayan bireylere bir çıkış yolu sunma potansiyeline de sahiptir (Şimşek ve Yalı, 2019, s.174). Tüm bu bilgilerden de anlaşılacağı üzere tarih/sosyal bilgiler öğretmen adaylarına üniversitedeki eğitimleri sırasında tarihin doğası, metodolojisi ve nasıl yazıldığına yönelik etkili bir eğitimin verilmesi çok önemlidir. Lisans eğitimleri sırasında tarih metodolojisiyle ilgili çok yönlü bir eğitim alan adaylar, göreve başladıklarında tarihe yönelik elde etmiş oldukları daha kapsamlı anlayışlarını sorgulama temelli, öğrenci merkezli ve disiplinin dinamik doğasını yansıtan faaliyetlere aktarabileceklerdir (Fallace, 2007). Böylelikle de tarih dersleri öğrencilerin düşünme becerileri yoluyla çeşitli kaynaklardan edindikleri bilgileri sorgulamalarına olanak verecek analitik becerilerinin gelişmesine yardımcı olacak bir ortam hâline gelecektir (Harnett, 2009). Elbette ki eğitimin amacı öğrencileri [ve bütün yurttaşları] tarihçi yapmak değildir. Amaç onların toplum için faydalı ve sorumlu birer vatandaş hâline gelmelerine yardımcı olmaktır (Stanford, 2013). Benzer şekilde öğrencilerini küçük tarihçilere dönüştürmekle pek ilgilenmediğini belirten VanSledright de (2002) özellikle karşılaştıkları yanıltıcı haberleri/aldatmacaları tespit edebilen ve gizlenmiş bir gündemi ortaya çıkarabilecek şekilde düşünebilen genç vatandaşları yetiştirmedeki önemi nedeniyle tarihçiler tarafından kullanılan stratejileri onlara öğretmeye çalıştığını ifade etmektedir.

Katılımcıların bu konuda ifade ettikleri diğer bir önemli gerekçe de toplumda yaşayan herhangi birinin tarihi eser yazmayı isteyebileceği için ona yardımcı olma düşüncesidir. Bu görüşte olan bazı katılımcılar tarihi toplumun önemli bir kısmının ilgilendiği bir alan olarak ifade ettikleri gibi tarihçiler dışında da kaleme alınabileceğine özellikle vurgu yapmışlardır. Tarihi, yalnızca tarih eğitimcilerinin ve akademisyenlerin kişisel olarak ilgilendiği bir alan olarak düşünmek doğru değildir (Barton ve Levstik, 2004). Nitekim Stradling'in de (2003) belirttiği gibi günümüzün bilişim çağında tarihi incelemenin sadece profesyonel tarihçilerin tekelinde olduğunu söyleyebilmek de artık çok zordur. Film yapımcıları, televizyoncular, radyocular ve devletlerin enformasyon dairelerinde çalışan vb. kişiler de tarihle ilgili çalışmalar yapmaktadır. Hatta özellikle internet sayesinde geniş bir kamuoyunun da tarih yazma işinde daha fazla yer aldığını söylemek mümkündür. Kanat da (2017, s.148) insanların kendilerini tanıma

ihtiyacına cevap verdiğinden dolayı tarihin toplumun değişik kesimleri tarafından önemsenen ve ilgi duyulan bir alan olduğuna dikkat çekmektedir. Kanat devamında da *"Bu nedenden dolayı bir tarihçi dişçilik, tıp ya da ekonomi ile ilgili herhangi bir araştırma yazısı dahi yazamaz iken, bir dişçi, tabip ya da ekonomist tarih ile ilgili bir araştırma yapabilmekte, hatta kitap yazabilmektedir"* ifadeleriyle toplumun değişik kesimlerinden insanların tarih yazımıyla ilgili olabileceğini belirtmektedir. Bu konuda olumsuz düşünen katılımcıların en önemli gerekçeleri ise bu işin ilgi/merak gerektirmesi, herkesin kendi işini yapması gerekmesi ve bu işin teknik bilgi gerektirmesi olmuştur.

Araştırmadan elde edilen sonuçlara yönelik olarak aşağıdaki önerilere yer verilmiştir.

- Öğretim üyelerinin öğrencilerine tarih metodolojisinin tarih bilimi içerisindeki yeri ve bu alanı iyi bir şekilde kavramlarının onların kişisel ve olası mesleki yaşamlarına katkıları hakkında detaylı bilgi vermesi bu alana yönelik farkındalıklarının artmasını sağlayabilecektir.

- Öğretim üyelerinin öğrencilerinin bu alana ilgi göstermelerini sağlayacak telkinlerde/etkinliklerde bulunmaları yararlı olacaktır. Ayrıca öğrencilerin tarih metodolojisine yönelik temel eserler hakkında bilgilendirilip bu eserleri okumaya özendirilmeleri de gerekmektedir.

- Tarih bölümü öğretim programlarında tarih metodolojisine yönelik daha fazla derse yer verilerek öğrencilerin/öğretmen adaylarının bu alanda daha iyi eğitim almalarına yönelik adımlar atılmalıdır.

- Farklı üniversitelerde öğrenim gören tarih bölümü öğrencileriyle yürütülecek benzer araştırmalar ilgili alanyazına katkı sağlayacaktır.

Bu çalışmada "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesinde' yer alan bütün kurallara uyulmuş ve yönergenin ikinci bölümünde yer alan "Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemlerden" hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

References

Barton, K. C. & Levstik, L. S. (2004). *Teaching history for common good.* New Jersey, London: Mahwah.

Bédarida, F. (2001). Tarihsel pratik ve sorumluluk.In A. Tartanoğlu & Suavi Aydın (Çev), *Tarihçinin toplumsal sorumluluğu* (pp. 9-15). Ankara: İmge Kitabevi.

Blaszak, B. J. (2010). "Preventing 'back-atcha': Improving secondary school instruction by introducing prospective teachers to historiography. *The History Teache*r, *43* (3), 435-439.

Bråten, I., Strømsø, H. I., & Britt, M. A. (2009). Trust matters: Examining the role of source evaluation in students' construction of meaning within and across multiple texts. *Reading Research Quarterly, 44*, 6–28.

Brown, S. D. & Hughes, R. L. (2018). "It's not something we thought about": Teachers' perception of historiography and narratives. *Social Studies Research and Practice, 13* (1), 16-30.

Creswell, J. W. (2013). *Nitel araştırma yöntemleri: Beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni*. (Üçüncü Basımdan Çeviri). (Çev. M. Bütün ve S. B. Demir). Ankara: Siyasal Kitabevi.

De Oliveira, L. C. (2006). *Knowing and writing history: A study of students' expository writing and teachers expectations*. Unpublished doctorate dissertation, California University, California.

Donnelly, M. & Norton, C. (2011). *Doing history*. London and NewYork: Routledge-Taylor & Francis Group.

Erkan, S. (2009). *Türk üniversitelerinde tarih öğrenimi*.Yayınlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.

Erkan, S. (2011). Türk üniversitelerinde tarih öğrenimi. Mehmet Öz (Ed), *Cumhuriyet Döneminde Türkiye'de Tarihçilik ve Tarih Yayıncılığı Sempozyumu Bildiriler (18-20 Mart 2010)* içinde (s. 237-289).Ankara: Türk Tarih Kurumu.

Fallace, T. D. (2007) Once more unto the breach: Trying to get preservice teachers to link historiographical knowledge to pedagogy. *Theory & Research in Social Education 35*, (3), 427-446.

Fallace, T. D. (2009). Historiography and teacher education: Reflections on an experimental course. *The History Teacher*, *42* (2), 205-222.

Fallace, T. D. & Neem, J. N. (2005). Historiographical thinking: Towards a new approach to preparing history teachers. *Theory and Research in Social Education*, *33*, (3), 329-346.

Glesne, C. (2012). *Nitel araştırmaya giriş*. (Dördüncü Basımdan Çeviri). (Çev. A. Ersoy ve P. Yalıçınoğlu). Ankara: Anı Yayıncılık.

Gündüz, T. (2011). Tarih bölümlerinin programlarına dair. Mehmet Öz (Ed), *Cumhuriyet Döneminde Türkiye'de Tarihçilik ve Tarih Yayıncılığı Sempozyumu Bildiriler (18-20 Mart 2010)* içinde (s. 227-236).Ankara: Türk Tarih Kurumu.

Harnett, P. (2009). Tarihin yerel, bölgesel, ulusal, Avrupa ve küresel boyutlarını dengeli bir şekilde ilişkilendirmek. S. Aktekin, P. Harnett, M. Öztürk ve D. Smart (Eds), *Çok kültürlü bir Avrupa için tarih ve sosyal bilgiler öğretimi* içinde (s.147-160). Ankara: Harf Yayıncılık.

Kabapınar, Y. (2014). *Kuramdan uygulamaya hayat bilgisi ve sosyal bilgiler öğretimi.* (Genişletilmiş Dördüncü Basım). Ankara: Pegem Akademi.

Kanat, C. (2017). *Tarihin medya ile imtihanı* (3. Baskı). İstanbul: Yeditepe Yayınevi.

Kızıltepe, Z. (2015). İçerik analizi. *Nitel araştırma: yöntem, teknik, analiz ve yaklaşımları*. (Ed. F. N Seggie ve Y. Bayyurt), (253-266). Ankara: Anı.

Kincheloe, J. L. (2001). The ubiquitous method: Inserting historiography into the history curriculum. *Counterpoints*, Vol. 100, *Getting beyond the facts: Teaching social Studies/SocialSciences in the twenty-first century.* (pp. 591-60). Peter Lang AG. Retrieved December 12, 2019 from https://www.jstor.org/stable/42976210.

Kiriş Avaroğulları, A. & Görgen, İ. (2014). Historiographical capacity of pre-service history teachers in Turkey. *US-China Education Review A*, *4* (5), 312-324.

Koç, Y. (2015). Tarih niçin yazılır? In A. Şimşek (Ed), *Tarih için metodoloji* (pp. 2-7). Ankara: Pegem Akademi.

Loewen, J. W. (2015). *Öğretmenimin söylediği yalanlar.* (Çev. L. T. Basmacı). İstanbul: Alfa Basım Yayım.

McDiarmid, G. W. (1994). Understanding history for teaching: A study of the historical understanding of prospective teachers. In M. Carretero and J. F. Voss (Eds). *Cognitive and instructional processes in history and the social sciences.* (pp.159-185). London and New York: Routledge-Taylor & Francis Group.

McDiarmid, G.W. & Vinten-Johansen, P. (2000), A catwalk across the great divide: Redesigning the history teaching methods course. In Stearns, P., Seixas, P. and Wineburg, S. (Eds), *Knowing, teaching & learning history: National and international perspectives* (pp. 156-177). New York University, New York, NY.

Merriam S. B. (2013). *Nitel araştırma, desen ve uygulama için bir rehber*. (3. baskıdan çeviri). (Çeviri Ed. S. Turan). Ankara: Nobel Yayıncılık.

Miles M. B.& Huberman, A. M. (2015). *Nitel veri analizi: Genişletilmiş bir kaynak kitap.* (2. baskıdan çeviri). (Çeviri Eds. S. Akbaba Altun ve A. Ersoy). Ankara: Nobel Yayıncılık.

Patton, M. Q. (2014). *Nitel araştırma yöntemleri*. M. Bütün ve S. B. Demir (Çev. Ed), Ankara: Pegem.

Stanford M. (2013). *Tarihin incelenmesi için bir kılavuz.* (Çev. Can Cemgil). İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.

Stradling, R. (2003). *20. yüzyıl Avrupa tarihi nasıl öğretilmeli.* Çev. (A. Ünal). İstanbul: Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı.

Şimşek, A. & Yalı, S. (2019). *Gerçekte(n) öyle mi olmuş? Post-Truth zamanlarda tarihin temsili.* İstanbul: Yeni İnsan Yayınevi.

Tekeli, İ. (1998). *Tarihyazımı üzerine düşünmek.* Ankara: Dost Kitabevi.

Tosh, J. (2011). *Tarihin peşinde.* (Dördüncü Basım). (Çev. Ö. Arıkan). İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.

Ulusoy, K. (2017). Tarih öğretmenlerinin Türkiye'deki tarihçilik ve tarih yazıcılığına ilişkin görüşleri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD) 18* (1),679-700.

VanSledright, B. (2002). *In search of America's past: Learning to read history in elementary school.* New York: Teachers College Press.

Wineburg, S. S. (1991). On the reading of historical texts: Notes on the breach between school and academy. *American Educational Research Journal 28* (3), 495-519.

Wirth, L. (2003). Tarihi kötüye kullanma biçimleriyle yüzleşmek. N. Elhüseyni (Çev), *Tarihin kötüye kullanımı* içinde (s. 18-58). İstanbul: Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı.

Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (9. Baskı).Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yılmaz, K. (2007). Historical empathy and its implications for classroom practices in schools. *The History Teacher, 40* (3), 331-337.

Yılmaz, K. (2008). Social studies teachers' conceptions of history: Calling on historiography. *The Journal of Educational Research,101* (3), 158-176.

Yüksel, S. (2011). Fen- edebiyat fakültesi öğretim üyelerinin öğretmen yetiştirme sistemine ilişkin düşünceleri (Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi örneği). *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 11* (1), 179-198.

İnternet Kaynakları:

Web-1: Retrieved September 29, 2020 from https://atauni.edu.tr/yuklemeler/ac921088bc4c17e9c4b60fe6b5fe604b.pdf.

Web-2: Retrieved September 29, 2020 from http://servis.erzurum.edu.tr/bologna/ de/program/19.